

2018

KASTAMONU

İŞGÜCÜ PİYASASI
ARAŞTIRMA
RAPORU

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

**KASTAMONU ÇALIŞMA ve İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU**

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2018

YAZAR

Tuba KOÇ

İş ve Meslek Danışmanı

KOORDİNATÖR

Mehmet Ali KESMECİ

Şef

SAHA ÇALIŞMASINI GERÇEKLEŞTİRENLER

Hatice ÇAĞLAR

İş ve Meslek Danışmanı

Hikmet Arzu KARA

İş ve Meslek Danışmanı

İhsan USTURACI

İş ve Meslek Danışmanı

Kürşad Hakkı ÇETİNKAYA

İş ve Meslek Danışmanı

Nurcan YARGI

İş ve Meslek Danışmanı

Okan KÖSEOSMANOĞLU

İş ve Meslek Danışmanı

Serdar SEVİNTİ

İş ve Meslek Danışmanı

Tuba KOÇ

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

İşsizlik ve istihdam sorunu dünyadaki birçok ülkede olduğu gibi ülkemizin de en önemli sosyo-ekonomik sorunlarından biridir. Bu sorunların çözümünde uygulanacak ulusal ve yerel politikalar bu sürecin kontrol altında tutulabilmesi açısından çok önemlidir.

Özellikle ekonomik kriz dönemlerinde etkisi daha çok hissedilen istihdam oranının azalışı ve bunun bir sonucu olarak ortaya çıkan işsizlik sorununun doğru bir şekilde tetkik edilebilmesi ve çözüm yollarının belirlenebilmesi işgücü piyasası analizlerinin yapılması ile mümkün olmaktadır. Mevcut işyerlerinin yapısı, beklentileri, sosyo-ekonomik durumu gibi etmenlerin toplu bir şekilde resminin çekilmesi ve bu alanlarda ortaya çıkabilecek sorunlara yönelik tedbirlerin alınması ile yeni yatırım ya da büyüme noktasında firmalara destek olunması önemlidir. İşgücü piyasası ile ilgili sorunların giderilmesi, yeni yatırımların ve planlanan desteklerin etkin bir şekilde yapılabilmesi için güncel verilere dayalı araştırmaların yapılması ve yapılan araştırmaların sürekli iyileştirilmesi gerekmektedir.

İşgücü Piyasası Analiz Raporunun yukarıda belirtilen etmenler göz önüne alındığında politika belirleyiciler, istihdamla ilgili kuruluşlar, meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, işverenler ile iş arayanlar açısından önemli katkılar sağlayacağını düşünmekteyiz. 2007 yılından beri yapılan analiz çalışması ile ilin işgücü piyasasına toplu olarak bir bakış sağlamak mümkündür.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle Kastamonu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Kastamonu İşgücü Piyasası Araştırması Analiz Çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Yaşar KARADENİZ
Kastamonu Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2018 yılı Nisan-Mayıs aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 105 bin 742 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. İlimizde bu kapsamda 20 ve daha fazla çalışanı olan 315 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2018 yılı “Türkiye İşgücü Piyasası Analizi” hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 il için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporların da kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Dilek Şehnaz AŞICI
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	vii
TABLolar LİSTESİ	ii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	iii
KISALTMALAR	1
YÖNETİCİ ÖZETİ.....	2
GİRİŞ.....	4
BİRİNCİ BÖLÜM.....	5
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ	5
İŞKUR GÖSTERGELERİ	5
Açık İşler	5
İşe Yerleştirmeler	6
Kayıtlı İşsiz.....	8
Aktif İşgücü Programları	9
İşsizlik Ödeneği.....	13
İKİNCİ BÖLÜM.....	15
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI	15
İŞYERLERİ ve MEVCUT İSTİHDAM.....	17
İşyeri Verileri.....	17
Mevcut İstihdam	29
AÇIK İŞLER.....	32
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	41
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ	47
SONUÇ.....	54
EKLER.....	57
EK 1: 2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU	57

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017)	6
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)	7
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)	10
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı.....	11
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)	11
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	12
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017).....	13
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı	17
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	27
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu	28
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı.....	30
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları	31
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler	32
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı.....	33
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması	38
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı	38
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları.....	39
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması.....	40
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler	41
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı.....	43
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı	44
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri	46
Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler.....	46
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri	48
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi	49
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi	50
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler	50

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)	5
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)	7
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı.....	8
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)	14
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı	18
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı	19
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu	20
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu	21
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu.....	22
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı	23
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu.....	24
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%).....	25
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%).....	25
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları.....	26
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri.....	29
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi	34
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	35
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	35
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi	36
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı	37
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı.....	43
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı	45
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı	51
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı	52
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı	53

KISALTMALAR

İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Kastamonu İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 315'dir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 13 sektörde tam sayım yapılmıştır. Kastamonu ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 15 bin 12 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 10 bin 647 çalışan erkeklerden, 4 bin 365 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 43,9'u, kadınların ise yüzde 66,2'si İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İlde en fazla çalışanı olan meslek grupları ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları ve Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır.

Kastamonu ilinde açık iş oranı yüzde 2,5 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, Kastamonu ili açık iş oranı bakımından Türkiye ortalaması ile benzerdir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 6,5 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörüdür. Kastamonu ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları ve Hizmet meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş oranı %3,5'dir. Kastamonu ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Hizmet ve Satış Elemanlarıdır. İl genelinde açık işlerin yüzde 59,1'i için Eğitim Düzeyi Önemli Değil talep edilmektedir.

Kastamonu ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Kastamonu ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci(Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Garson (Servis Elemanı) ve Kamyon Şoförü meslekleri takip etmektedir. Kastamonu ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Kastamonu ilinde işverenlerin yüzde 29,2'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2'si istihdamın artacağını öngörürken, Kastamonu'da bu sayı 3'e çıkmaktadır. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Kastamonu ilinde ise ülke genelinin üzerinde olup yüzde 4,7 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Bu çalışma Kastamonu işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevcut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Kastamonu İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadaki beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek , istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için Kastamonu ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Kastamonu ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

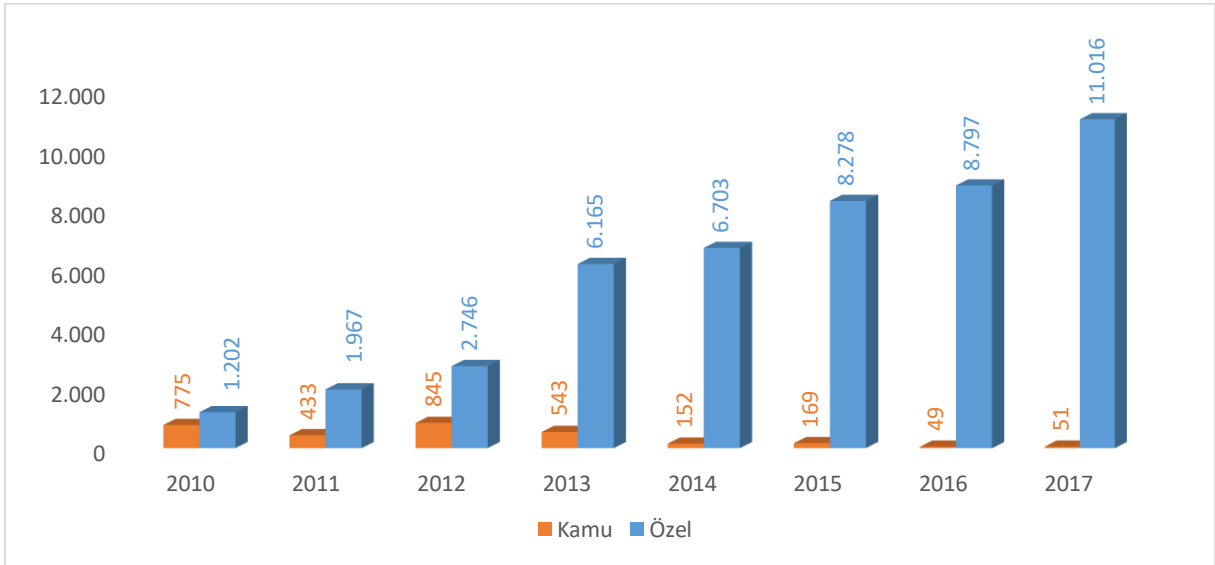
İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilerine ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında bin 977 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 11 bin 67 kişiye yükselmiştir. Yıllar içerisinde kamu işyerlerinden alınan açık iş sayıları dalgalı bir seyir izlerken özel sektör işyerlerinden alınan açık iş sayısı artış eğilimi göstermiştir. 2013 yılındaki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde 86,8 oranında artmıştır. 2017 yılı itibarıyla alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 25,1 oranında artış göstermiştir. Açık

işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	2.733
Konfeksiyon İşçisi	1.310
Satış Danışmanı / Uzmanı	718
Temizlik Görevlisi	554
Makineci (Dikiş)	540
Garson (Servis Elemanı)	532
Büro Memuru (Genel)	425
Güvenlik Görevlisi	208
Tuğla İmal İşçisi	182
Şoför-Yük Taşıma	178

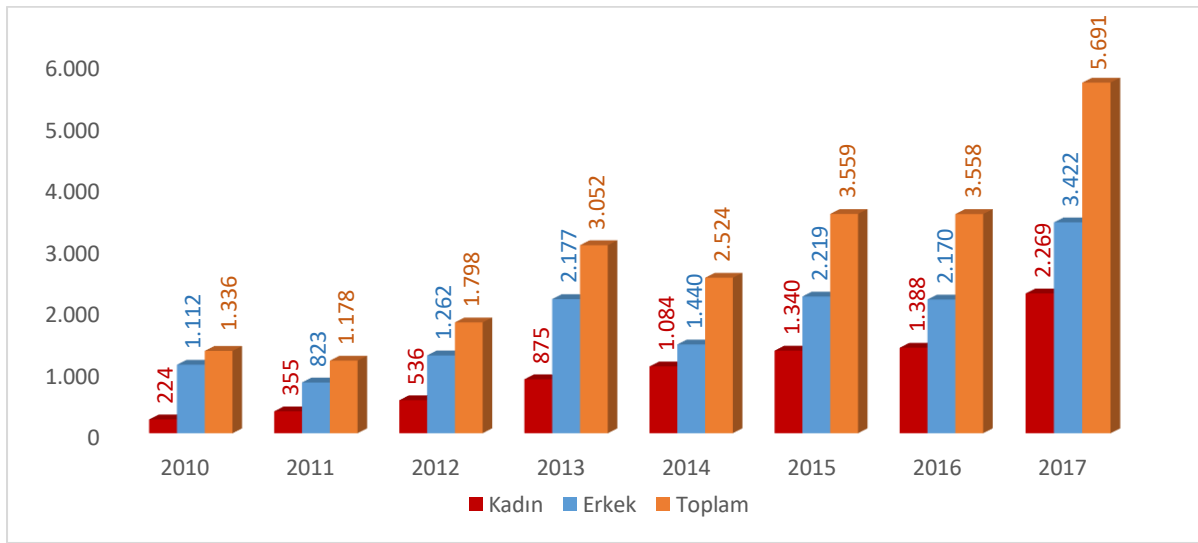
Kaynak: İŞKUR

Kastamonu ilinde 2017 yılında 11 bin 67 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 2 bin 733 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 24,7'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Konfeksiyon İşçisi ve Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı bin 336 olan Kastamonu ilinde işe yerleştirilenlerin bin 112'si erkeklerden, geri kalan 224 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2017 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 5 bin 691 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2017 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 40'ı kadınlardan oluşmuştur. 2017 yılında, bir önceki yıla göre toplam işe yerleştirmede yaklaşık yüzde 60 oranında artış yaşanmıştır.

Piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup, işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması İŞKUR'un en temel fonksiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	1.384	321	1.705
Konfeksiyon İşçisi	225	709	934
Satış Danışmanı / Uzmanı	227	200	427
Temizlik Görevlisi	232	154	386
Büro Memuru (Genel)	155	197	352
Garson (Servis Elemanı)	129	59	188
Makineci (Dikiş)	31	86	117
Güvenlik Görevlisi	98	17	115
Reyon Görevlisi	46	59	105
Şoför-Yük Taşıma	96	0	96

Kaynak: İŞKUR

Kastamonu ilinde bin 705 tane işe yerleştirmeyeyle Beden İşçisi (Genel) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 29,9'unu oluşturmaktadır. Bu mesleği Konfeksiyon İşçisi ve Satış Danışmanı meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Konfeksiyon İşçisi ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Beden İşçisi (Genel) ve Satış Danışmanı mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

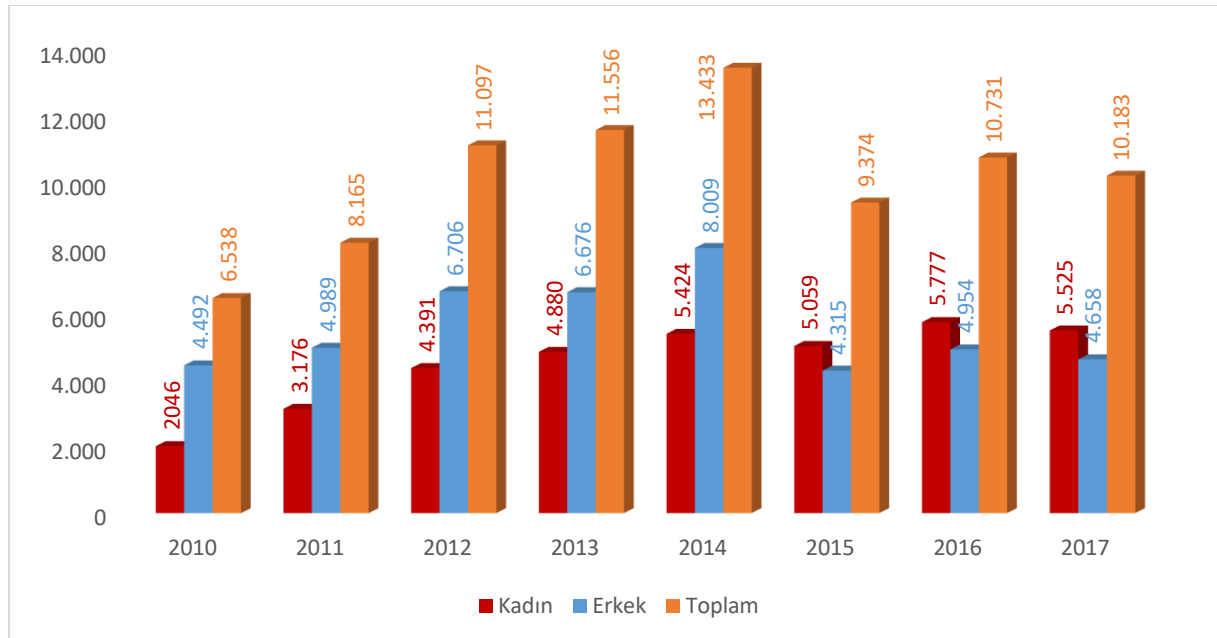
Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofislerini kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedirler.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Kastamonu ilinde İŞKUR'a kayıtlı 6 bin 538 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 2 bin 46'sı kadın, 4 bin 492'si erkeklerden oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 10 bin 183 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. 2010 yılından 2014 yılına kadar toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme sayesinde İŞKUR, işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Kastamonu'da 2 bin 46 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında önemli ölçüde artarak 5 bin 525'e yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Kastamonu ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup; bu meslekte Kastamonu ilinde Kuruma kayıtlı bin 710 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Kastamonu ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının % 16,8'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi, Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Temizlik) gibi mesleklerin yanı sıra Büro Memuru (Genel), Sekreter ve Satış Danışmanı / Uzmanı gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırılmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	37	310	276	586
2011	53	441	441	882
2012	77	964	524	1.488
2013	31	302	263	565
2014	28	232	174	406
2015	39	563	145	708
2016	26	484	21	505
2017	24	494	6	500

Kaynak: İŞKUR

Mesleki Eğitim Kursları özellikle İşbaşı Eğitim Programlarının daha ön plana çıkmasından sonra azalma eğilimi içerisine girmiştir. 2012 yılında 77 Mesleki Eğitim Kursuna toplam bin 488 kursiyer katılmış iken 2017 yılında ise düzenlenen 24 mesleki eğitim kursuna 500 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 6'sı erkek, 494'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında kursiyerlerin yüzde 98'i kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Kilim Dokuyucu (El Tezgahı)	Ağaç Oymacısı/Ahşap Oymacısı	Kilim Dokuyucu (El Tezgahı)
Ahşap Hediyeelik Eşya Yapımcısı	Ahşap Hediyeelik Eşya Yapımcısı	Ahşap Hediyeelik Eşya Yapımcısı
Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarıcılar	Ahşap Şekillendirmeci	Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarıcılar
Blok Motif Baskıcısı	-	Blok Motif Baskıcısı
Ağaç Oymacısı/Ahşap Oymacısı	-	Ağaç Oymacısı/Ahşap Oymacısı
Ahşap Şekillendirmeci	-	Ahşap Şekillendirmeci
El Nakışçısı	-	El Nakışçısı
Giysi Tadilatçısı	-	Giysi Tadilatçısı
Yöresel Kilim Dokuyucusu	-	Yöresel Kilim Dokuyucusu
Makrome Örgücü	-	Makrome Örgücü

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Kilim Dokuyucu (El Tezgahı), Ahşap Hediyeelik Eşya Yapımcısı ve Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarıcılar mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Kilim Dokuyucu (El Tezgahı), Ahşap Hediyeelik Eşya Yapımcısı ve Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarıcılar mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Ağaç Oymacısı/Ahşap Oymacısı, Ahşap Hediyeelik Eşya Yapımcısı ve Ahşap Şekillendirmeci mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	7	2	5	7
2011	42	36	58	94
2012	122	100	104	204
2013	113	71	80	151
2014	218	127	137	264
2015	507	542	333	875
2016	621	574	423	997
2017	485	764	471	1.235

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi, mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin artırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir

süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen İşbaşı Eğitim Programları, katılımcılar yönünden de pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisinde. En fazla artış 2015 yılında yaşanmış, toplam kurs sayısı bir önceki yıla göre yüzde 132,6 oranında artış göstermiştir. 2017 yılında düzenlenen toplam program sayısı ise 2016 yılına göre yüzde 22 oranında azalmış olsa da katılımcı sayısında artış yaşanmıştır. 2017 yılında 485 program düzenlenmiş olup toplam bin 235 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 61,8'i kadınlardan yüzde 38,2'si erkeklerden oluşmaktadır 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla yüzde 24 oranında artış göstermiştir.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Satış Elemanı (Perakende)	Satış Elemanı (Perakende)	Satış Elemanı (Perakende)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Makineci (Dikiş)
Büro Memuru (Genel)	Büro Memuru (Genel)	Satış Danışmanı / Uzmanı
Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)	Büro Memuru (Genel)
Makineci (Dikiş)	Ön Muhasebeci	Garson (Servis Elemanı)
Ön Muhasebeci	Ahşap İşleme Makineleri Operatörü	Aşçı Yardımcısı
Aşçı Yardımcısı	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Ön Muhasebeci
Eczane İşçisi	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Sekreter
Reyon Görevlisi	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Eczane İşçisi

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Konfeksiyon İşçisi, Satış Elemanı (Perakende) ve Satış Danışmanı / Uzmanı mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Konfeksiyon İşçisi, Satış Elemanı (Perakende) ve Makineci (Dikiş) mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Konfeksiyon İşçisi, Satış Elemanı (Perakende) ve Satış Danışmanı / Uzmanı mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	2	21	29	50
2011	10	95	144	239
2012	6	88	73	161
2013	4	64	44	108
2014	0	0	0	0
2015	5	78	56	134
2016	6	66	88	154
2017	13	117	239	356

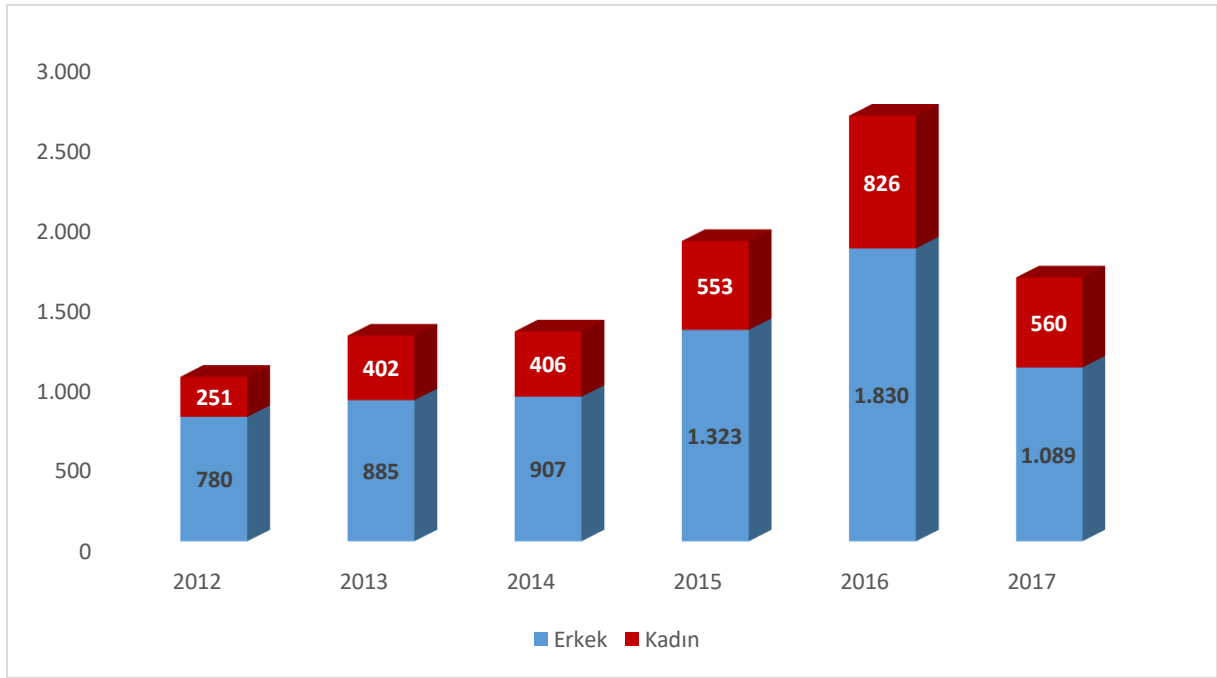
Kaynak: İşKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2017 yılında 13 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2016 yılında girişimcilik eğitim programlarına 154 kişi katılmışken 2017 yılında bu sayı 356'ya çıkmıştır. 2017 yılında programa katılanların 117'si kadın, 239'u erkektir.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

Kastamonu ilinde 2017 yılında yüzde 33,9'u kadın olmak üzere bin 649 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 38 oranında azalış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. “Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi?” Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR’un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak amacıyla İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007’den beri devam ettirilen

araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklinde-dir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İşKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu alışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumunca, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 105 bin 742 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen “İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük ekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihi itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ ve MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Kastamonu ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Kastamonu ilinde 315 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 15 bin 12 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Kastamonu ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8’de Kastamonu ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşveren Sayısı
İmalat	94
Toptan ve perakende ticaret	71
İnşaat	64
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	21
Ulaştırma ve depolama	15
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	15
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	13
Eğitim	6
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5
Madencilik ve taş ocaklığı	5
Diğer hizmet faaliyetleri	3
Bilgi ve iletişim	2
Gayrimenkul faaliyetleri	1
Genel Toplam	315

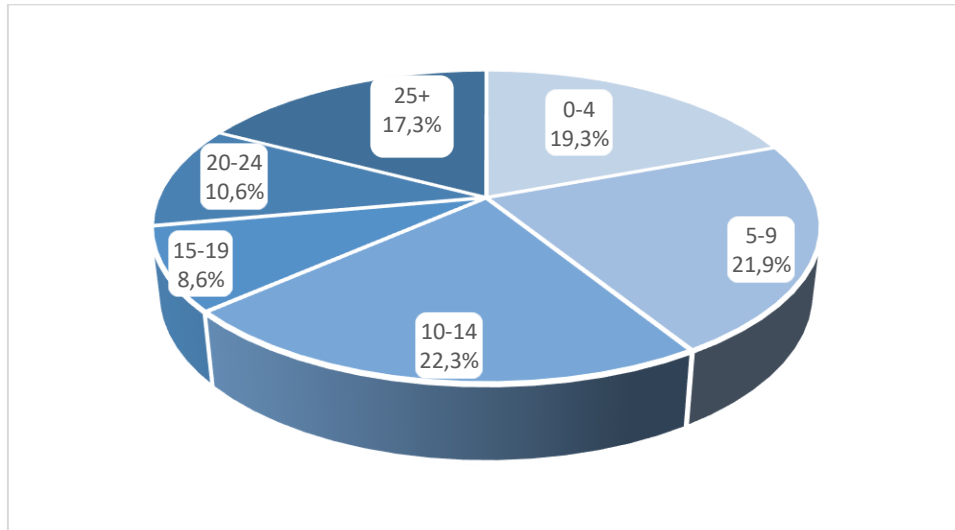
Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Kastamonu ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 29,8’i İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 29,1’dir. Bu durumda Kastamonu ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasıyla benzerlik göstermektedir. İmalat sektöründen

sonra en fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 22,5'i bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde 18,4 olan Türkiye ortalamasının üzerinde bir oran olarak gerçekleşmiştir. Kastamonu ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yarısından fazlası İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir.

Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründe bir (1) işyeri bulunurken bazı sektörlerde hiç işyeri bulunmamaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Kastamonu ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

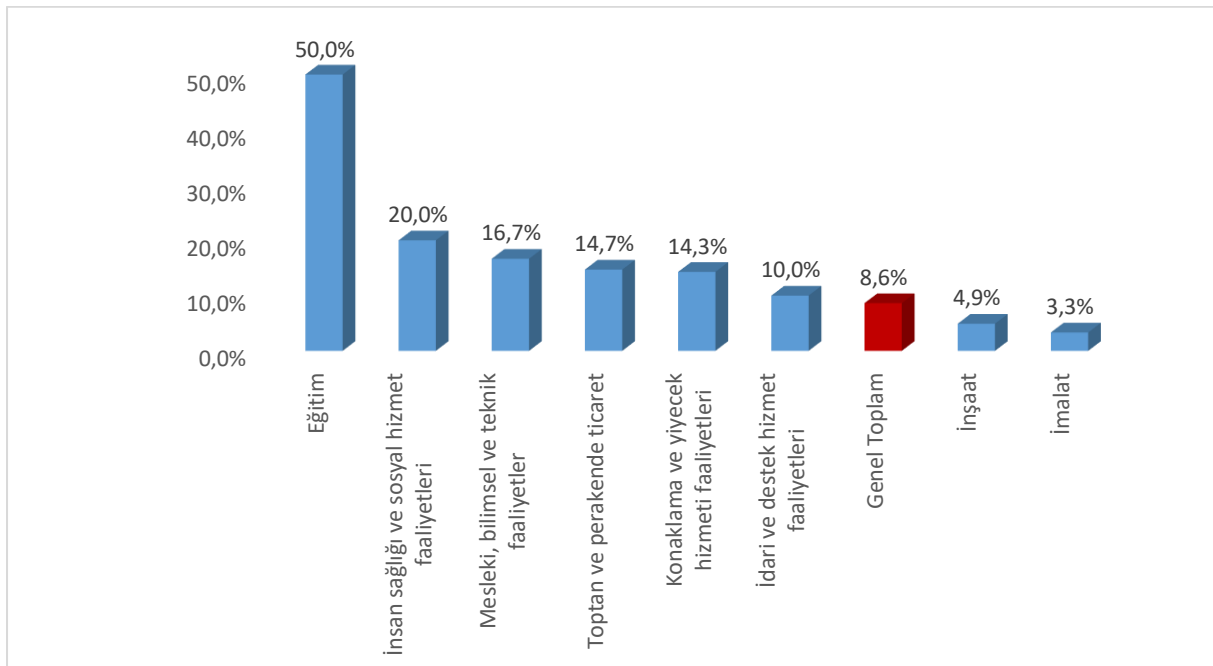
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Kastamonu ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 22,3'ü 10-14 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 5-9 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı yüzde 21,9, 0-4 yaş arasındaki işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 19,3'tür. İşyerlerinin yaklaşık üçte ikisi 0-14 yaş aralığındadır. İşyerlerinin yüzde 27,9'u 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir. Kastamonu ilinde araştırma kapsamındaki her 5 işyerinden 2 tanesinin kuruluşunun üzerinden 10 yıl geçmemiştir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

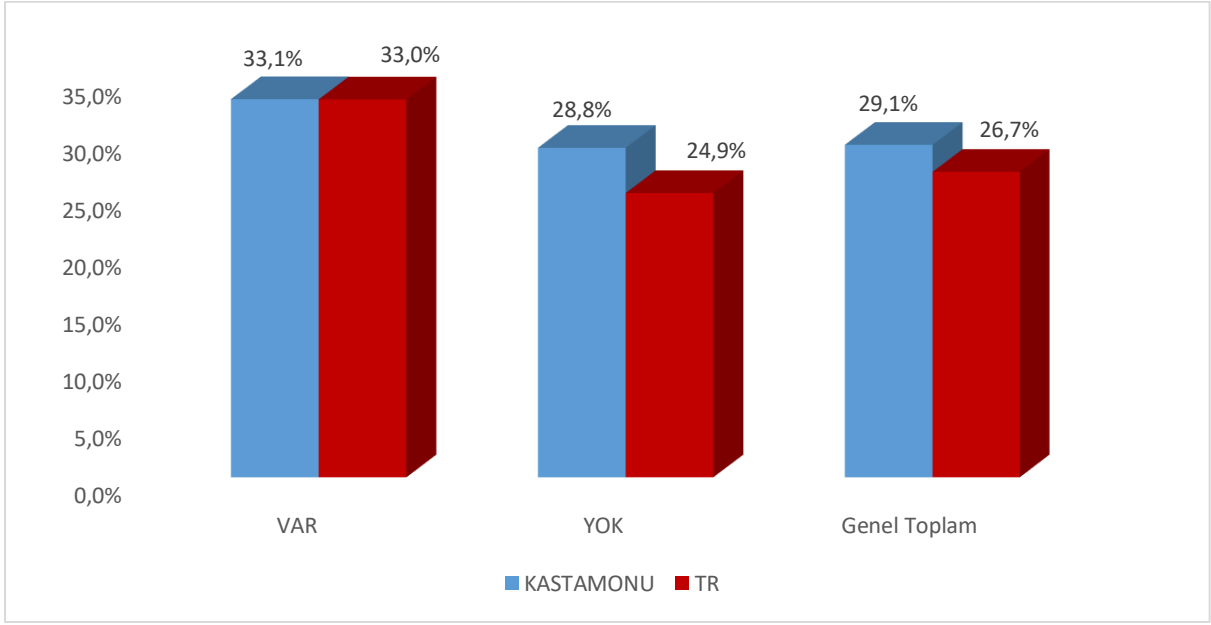
Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 8,6 olarak gerçekleşmiştir. İlde Eğitim sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 50'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Eğitim sektörü yüzde 27,6 ile Türkiye genelinde bu konuda dördüncü sırada yer almıştır. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde yüzde 41,8 ile birinci sırada yer alırken Kastamonu ilinde ise ikinci sırada yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 20'sinde part-time çalışan bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 16,7 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İmalat sektöründeki işyerleri, yüzde 3,3 ile daha az part-time çalışma yaptırma eğiliminde bulunmaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

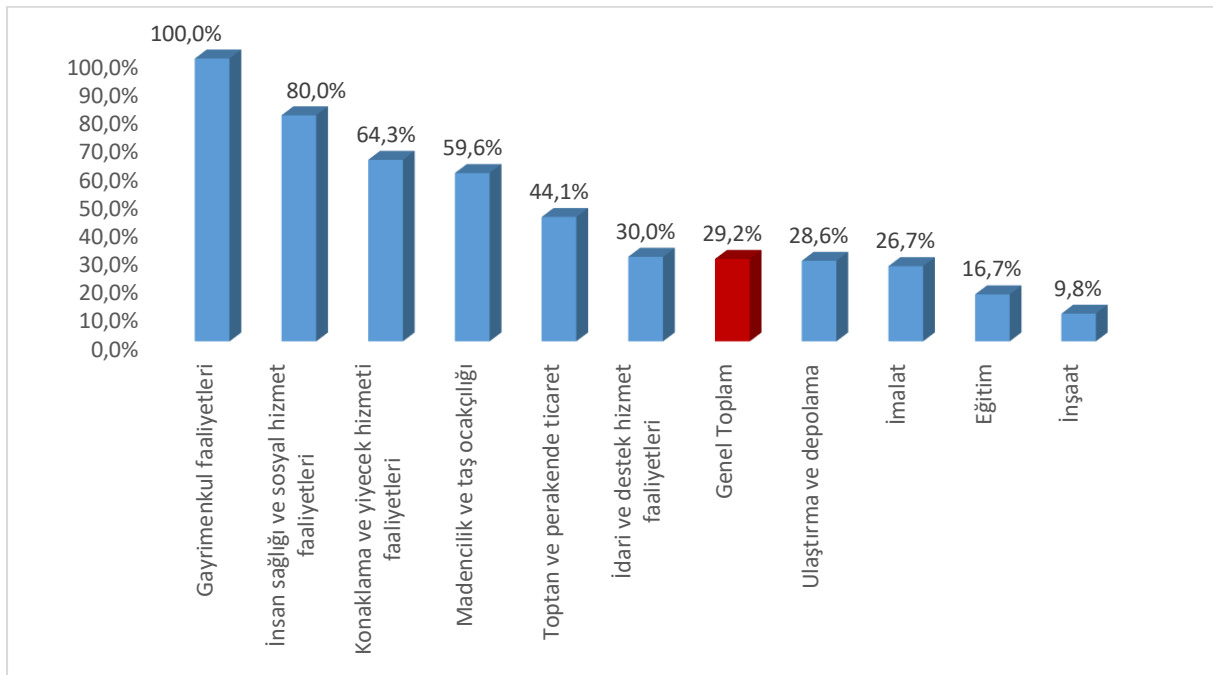
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7'sini kadınlar oluşturmaktayken Kastamonu ilinde bu oran yüzde 29,1 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Kastamonu ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 33,1 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 28,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,9'da kalmıştır. Kastamonu ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile benzer bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

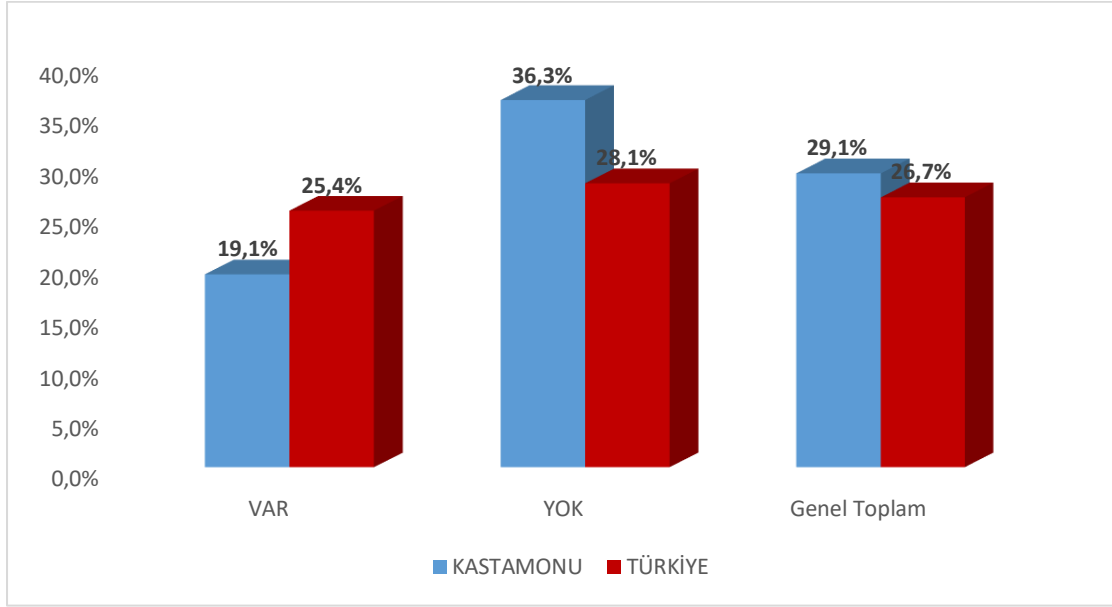

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde işyerlerinin yüzde 29,2'sinde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3'tür. Kastamonu ilinde Gayrimenkul faaliyetleri sektöründe 20+ istihdamlı 1 işyeri vardır ve bu işyerinde vardiyalı çalışma yapıldığından bu sektörün yüzdesel oranı en yüksek çıkmıştır. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yüzde 80 oranla vardiyalı çalışma yapılan ikinci sektör olmuştur. İnşaat sektörü ise yüzde 9,8 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektörlerden biri olmuştur. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Kastamonu ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan diğer sektörler; Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Madencilik ve taş ocaklığı, Toptan ve perakende ticaret ve İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

Kaynak: İPA 2018

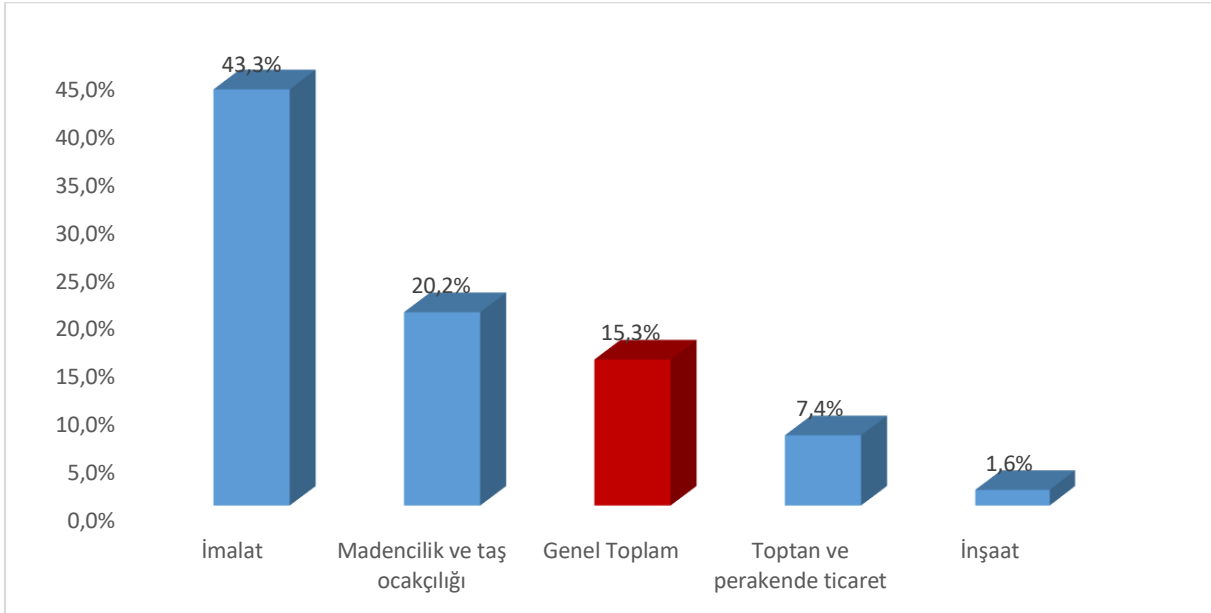
Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklenen bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilimle doğru orantılı bir durum olduğu görülmektedir. Kastamonu ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha azdır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 19,1'i kadın, yüzde 80,9'u ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 36,3'e çıkmaktadır. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Kastamonu ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 29,1'inin kadınlardan oluşmasıdır. Yani yaklaşık her 3 çalışandan 1'i kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 4 çalışandan 1'i kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan

işyerlerindeki kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 2,7 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Kastamonu ilinde 17 puana çıkmaktadır.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

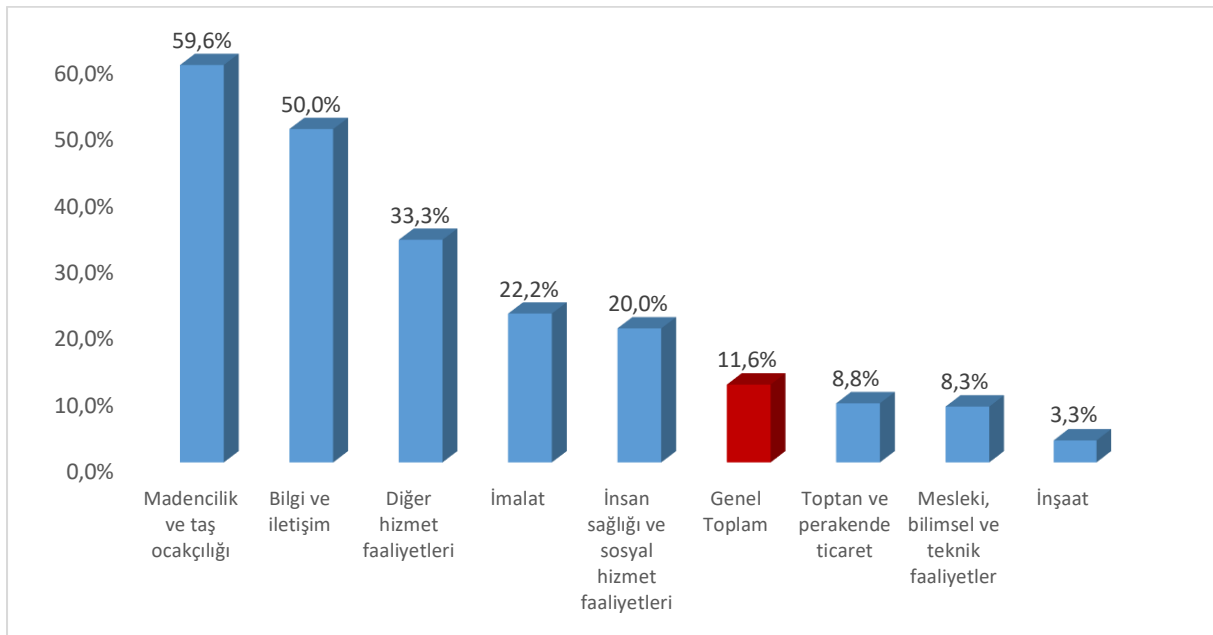

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde 17 sektörden 4 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 43,3'ü ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 20,2 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Kastamonu ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'ü ihracat yapmakta; ilk iki sektör olarak yüzde 53,2 ile İmalat ve yüzde 27,4 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranının diğer sektörlerle nazaran yüksek olması, ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunduklarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

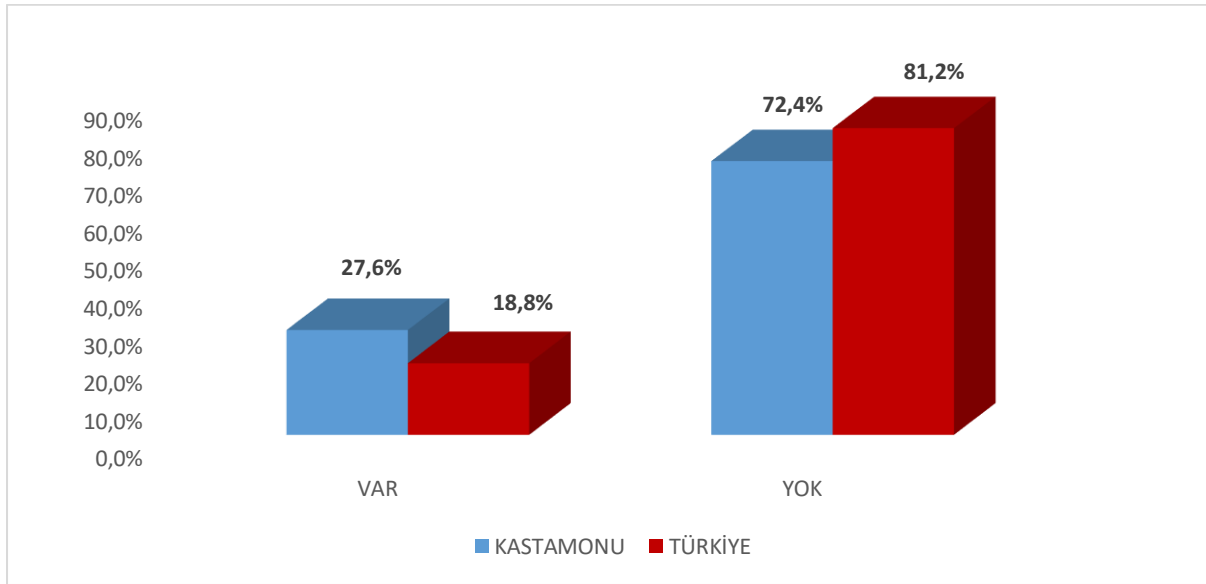
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde 17 sektörden 8 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 11,6 olarak gerçekleşmiştir. Madencilik ve taş ocaklığı sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 59,6'sı Ar-Ge çalışması yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 50 ile Bilgi ve iletişim sektörü bulunmaktadır. Üçüncü sırada yüzde 33,3 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleri yer almaktadır. Bu beş sektör Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında Kastamonu ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 31,2 ile İmalat sektörleri ön plana çıkmaktadır. Kastamonu ilinde işyeri sayısı sıralamasında üçüncü sırada olan İnşaat sektörü, Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 3,3 ile son sırada yer almaktadır.

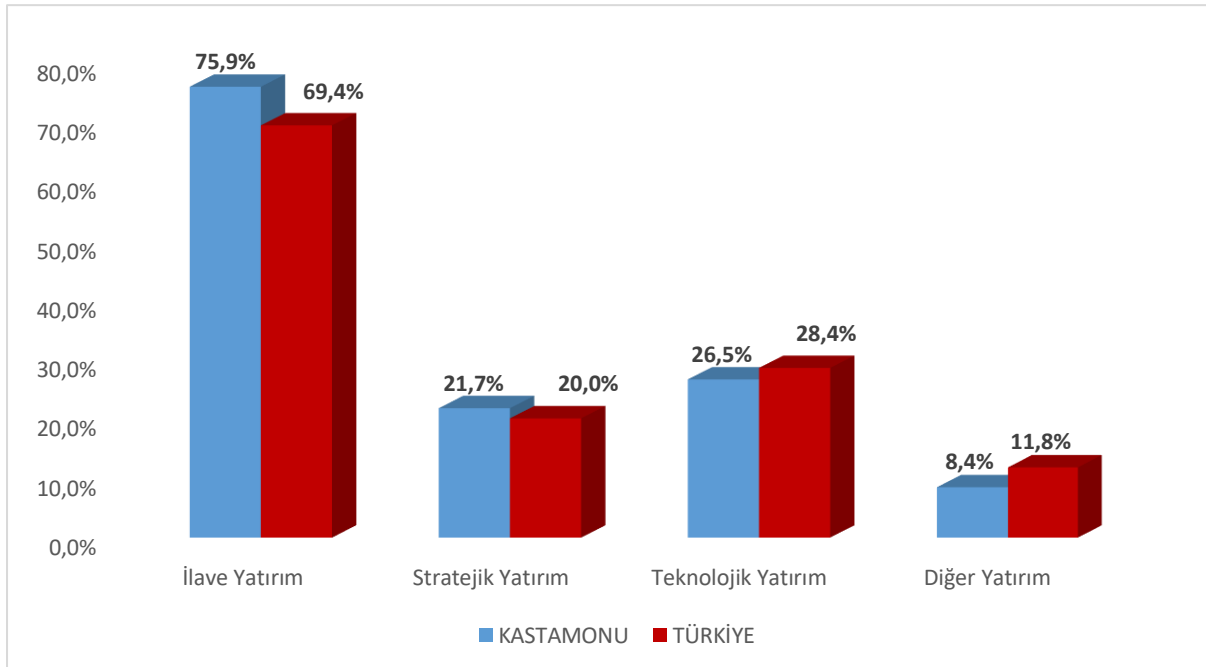
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 27,6'sı gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 13'te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

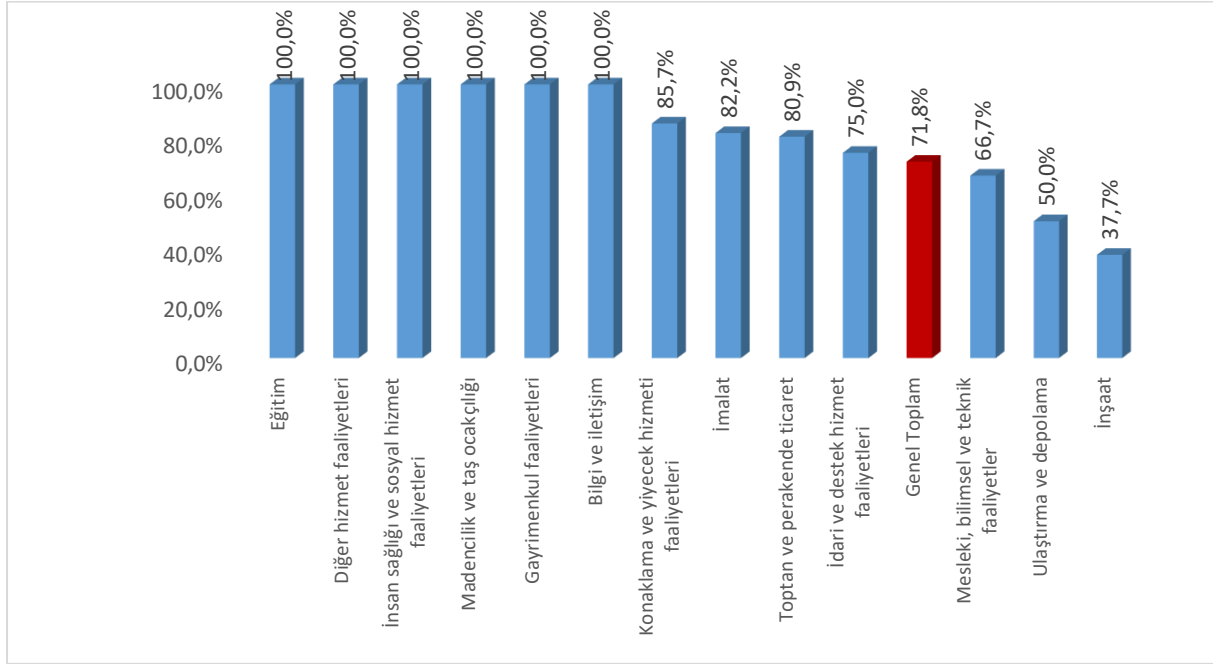

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; Kastamonu ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 75,9'u ilave

yatırım, yüzde 26,5'i teknolojik yatırım, yüzde 21,7'si stratejik yatırım ve yüzde 8,4'ü diğer yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11,8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Kastamonu ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 71,8'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşerek, bu oran Kastamonu ili için Türkiye ortalamasının oldukça üzerinde bulunmaktadır.

Kastamonu ilinde Eğitim, Diğer Hizmet Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocaklığı, Gayrimenkul Faaliyetleri ve Bilgi ve iletişim sektörlerinde yer alan işyerlerinin yüzde 100'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan İmalat sektöründe ise bu oran yüzde 82,2 ile il geneli ortalamasının üzerinde görünürken işyeri sayısı fazla olan İnşaat sektöründe ise yararlanma oranı ortalamanın altında kalarak yüzde 37,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	1,4%	85,1%	87,8%	40,5%	1,4%	1,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	0,0%	87,0%	82,6%	39,1%	0,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret	0,0%	87,3%	81,8%	18,2%	0,0%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	85,7%	42,9%	28,6%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	25,0%	0,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	87,5%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	53,3%	46,7%	0,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	100,0%	83,3%	50,0%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	80,0%	60,0%	60,0%	0,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	66,7%	33,3%	33,3%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	0,5%	88,4%	79,2%	33,3%	0,5%	0,5%

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok (yüzde 88,4) Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti almıştır. İşyerlerinin 79,2'si Eleman Talebi alanında İŞKUR ile iletişime geçerken, yüzde 33,3'ü İşbaşı Eğitim Programından yararlanmıştır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış işyerleri en çok yüzde 73,2 ile Eleman Talebi, yüzde 59,3 ile Danışmanlık ve Yönlendirme ve yüzde 40'ı ise İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden yararlanmışlardır.

Kastamonu ilinde Eğitim, Diğer Hizmet Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Gayrimenkul Faaliyetleri ve Bilgi ve İletişim sektörlerinde yer alan işyerlerinin tamamının İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmişti. Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin tamamı, hem Eleman Talebi hem de Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden faydalanmışlardır. Ancak bu sektörde

araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır. Bilgi ve İletişim sektöründe kapsama giren iki işyeri Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden faydalanırken, İmalat sektörü en fazla Eleman Talebi hizmetinden faydalanmıştır. Ayrıca İmalat sektöründeki işyerleri İŞKUR'un tüm hizmetlerinden faydalanan tek sektör olmuştur.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı Danışmanlık/Yönlendirme ve Eleman Talebi hizmetinden faydalanırken, yüzde 25'i İşbaşı Eğitim Programından faydalanmıştır.

Özellikle Kısa Çalışma Ödeneği almak için sadece İmalat sektörü işverenleri İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Kastamonu ilinde, zorlayıcı sebepler dolayısıyla İmalat sektöründeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

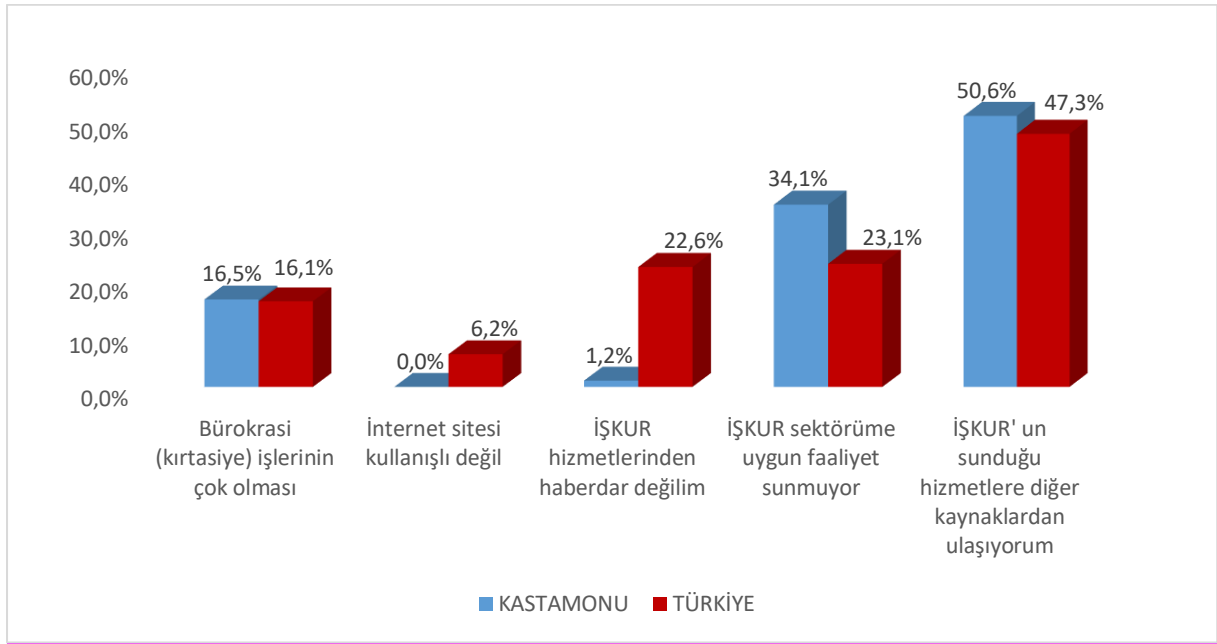
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Memnun Değilim	100,0%	0,5%	0,6%	2,8%	100,0%	100,0%
Memnunum	0,0%	99,5%	99,4%	97,2%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 99,5 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden olmuştur. Bu hizmeti yüzde 99,4 ile Eleman Talebi, yüzde 97,2 ile İşbaşı Eğitim Programı hizmeti izlemektedir.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 50,6 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 34,1 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 16,5 ile Bürokrasi (kirtasiye) işlerinin çok olması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Kastamonu ilinde olduğu gibi ilk iki sırada yüzde 47,3 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi ve 23,1 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde Kastamonu ilinden farklı olarak üçüncü sırada yüzde 22,6 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar olunmaması gerekçe gösterilmiştir.

Mevcut İstihdam

Kastamonu ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Kastamonu ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 15 bin 12 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 10 bin 647 çalışan erkeklerden, 4 bin 365 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	2.890	4.670	7.560
Toptan ve perakende ticaret	531	1.640	2.172
İnşaat	98	1.705	1.803
Madencilik ve taş ocaklığı	30	1.147	1.177
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	350	228	578
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	173	314	486
Ulaştırma ve depolama	33	335	368
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	41	275	316
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	76	172	248
Eğitim	130	96	226
Diğer hizmet faaliyetleri	7	42	49
Gayrimenkul faaliyetleri	0	17	17
Bilgi ve iletişim	4	6	10
Genel Toplam	4.365	10.647	15.012

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda; Kastamonu ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Kastamonu ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerin yüzde 43,9'u, kadınların ise yüzde 66,2'si İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise İmalat sektöründe çalışma oranı yüzde 50,4 olarak gerçekleşmiştir.

Kastamonu ilinde 20+ çalışanı olan İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve Eğitim sektörlerindeki kadın çalışan sayısının, erkek çalışan sayısından daha fazla olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde de benzer bir durum söz konusudur ve Sağlık ve Eğitim sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	1.769	3.100	4.869
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	564	3.608	4.172
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	712	702	1.414
Hizmet ve Satış Elemanları	492	861	1.352
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	136	859	994
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	350	522	872
Profesyonel Meslek Mensupları	305	538	844
Yöneticiler	38	416	454
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0	41	41
Genel Toplam	4.365	10.647	15.012

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar grubunda yer alanların oranı diğer meslek grupları ile kıyaslandığında önemli bir ölçüde ayrılmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 32,4'ü, erkek çalışanların yüzde 29,1'i ve kadın çalışanların yüzde 40,5'i Tesis ve Makine Operatörleri meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almakta ve yüzde 27,8 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 9,4 oranı ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu yer almaktadır.

İlde ilk iki sıradan farklı olarak erkeklerde üçüncü sırada çalışanların yüzde 8,1'i Hizmet ve Satış Elemanları meslek gurubunda yer almaktadır. Kadınlarda ise en fazla çalışanın olduğu ilk üç meslek grubu toplam çalışan ile aynı şekilde gerçekleşmiştir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grupları ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ve Yöneticiler olmuştur. Kastamonu ilinin sosyo-ekonomik yapısında Ormancılık ya da Tarımsal Faaliyet anlamında çalışanların tamamı erkeklerden oluşmuştur.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Kamyon Şoförü
Kamyon Şoförü	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Ahşap Kapı İmalatçısı
Ütücü	Konfeksiyon İşçisi	Şoför-Yük Taşıma
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Temizlik Görevlisi	Makineci (Dikiş)
Ahşap Kapı İmalatçısı	Ütücü	Yönetici (İş Hizmetleri)
Temizlik Görevlisi	Ön Muhasebeci	Ahşap Mobilya İmalatçısı
Şoför-Yük Taşıma	Aşçı	Ütücü
Ön Muhasebeci	Paketleme İşçisi	İş Makineleri Operatörü
Tuğla İmal İşçisi	Satış Danışmanı / Uzmanı	Temizlik Görevlisi
Yönetici (İş Hizmetleri)	İplik Temizleme İşçisi	Soğuk Demirci

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Kastamonu ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle en fazla çalışılan ilk 10 mesleğin sıralamaları değişse de erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında bir çok mesleğin aynı olması, toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklanmaktadır. Makineci (Dikiş) hem kadınlarda hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Erkeklerde ise Kamyon Şoförü mesleği en fazla çalışılan meslektir. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde hem erkeklerden hem de toplamdan farklı olarak Konfeksiyon İşçisi, Aşçı, Paketleme İşçisi, Satış Danışmanı / Uzmanı ve İplik Temizleme İşçisi bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yönleltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İş Olan İşyeri Oranı
İmalat	183	2,4%	23,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	82	6,5%	40,4%
Toptan ve perakende ticaret	55	2,5%	30,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	29	5,7%	57,1%
İnşaat	16	0,9%	9,8%
Ulaştırma ve depolama	8	2,2%	14,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4	0,7%	20,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	1	2,1%	33,3%
Genel Toplam	379	2,5%	20,6%

Kaynak: İPA 2018

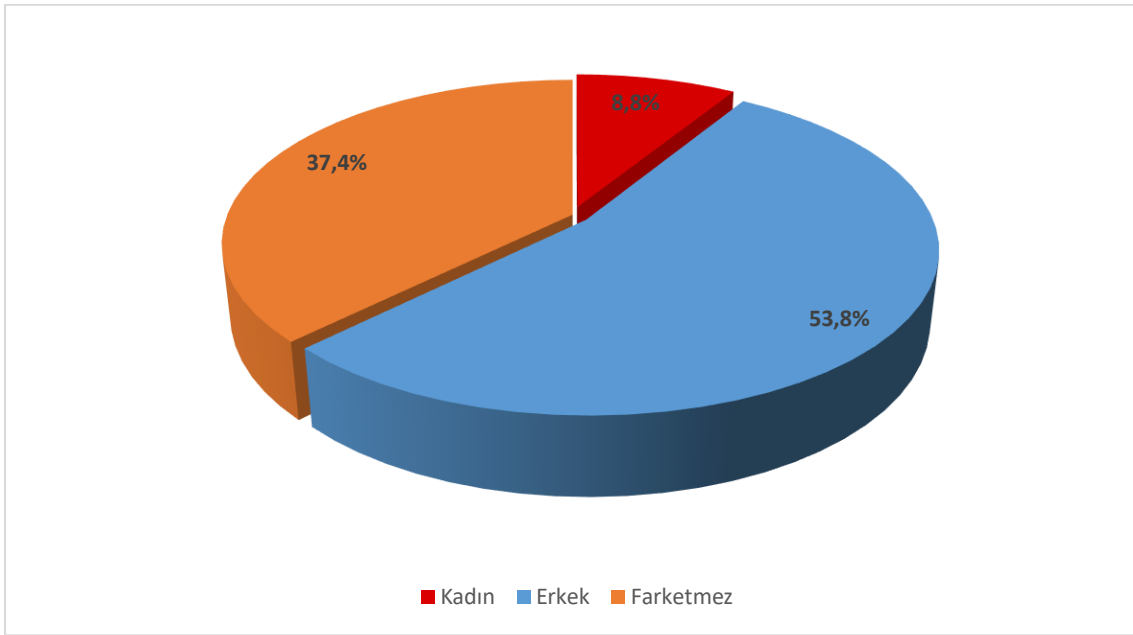
Kastamonu ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 65 işyerinde 379 açık iş tespit edilmiştir. İlde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 379 kişilik açık işin yüzde 48,2'sine tekabül eden 183 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Kastamonu ilinde açık iş oranı yüzde 2,5 olarak tespit edilmiş olup, bu oran ildeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 97 kişilik dolu kadronun yanında 3 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 6,5 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü olarak tespit edilmiştir.

Kastamonu ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 20,6'sında açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık iş olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık iş verme oranında Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yüzde 57,1 ile ön plana çıkmaktadır. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe yer alan her 2 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

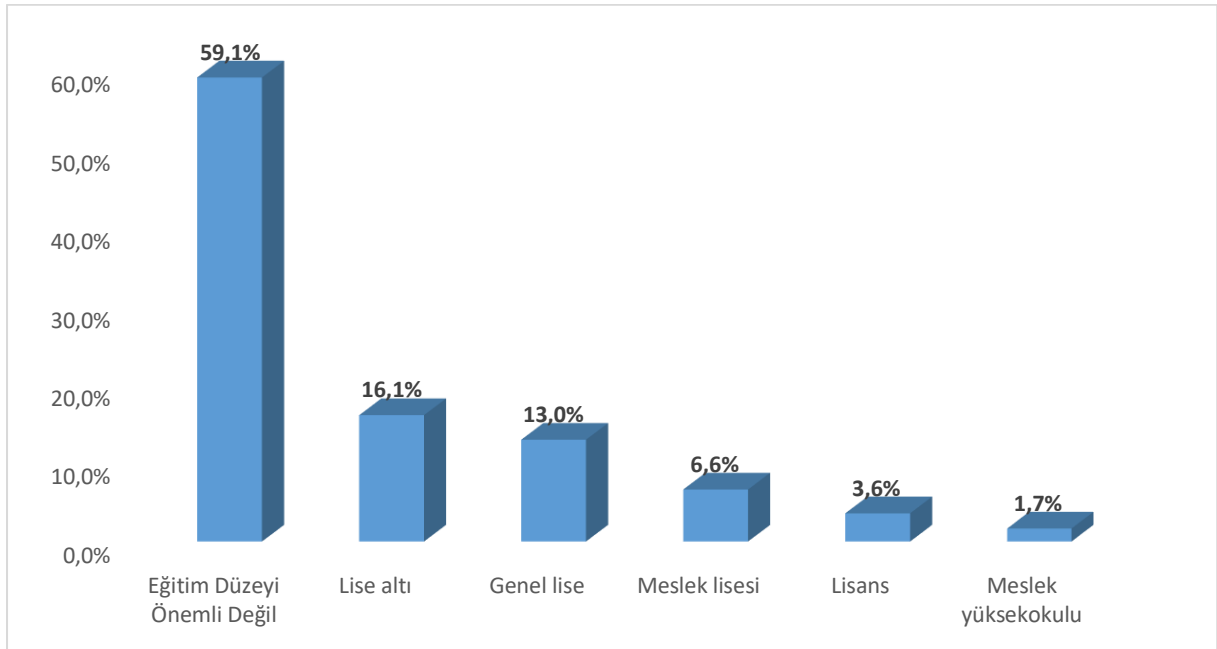
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16’da Kastamonu ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Kastamonu ilinde açık işlerin yüzde 53,8’inde işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, Kastamonu ilinde de benzer bir oranla yüzde 8,8 olarak ortaya çıkmıştır. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Kastamonu ilinde ise işverenlerin yüzde 37,4’ü açık işlerinde cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Kadın çalışan oranı düşük olmasına rağmen açık işlerde cinsiyet çok önemli değildir.

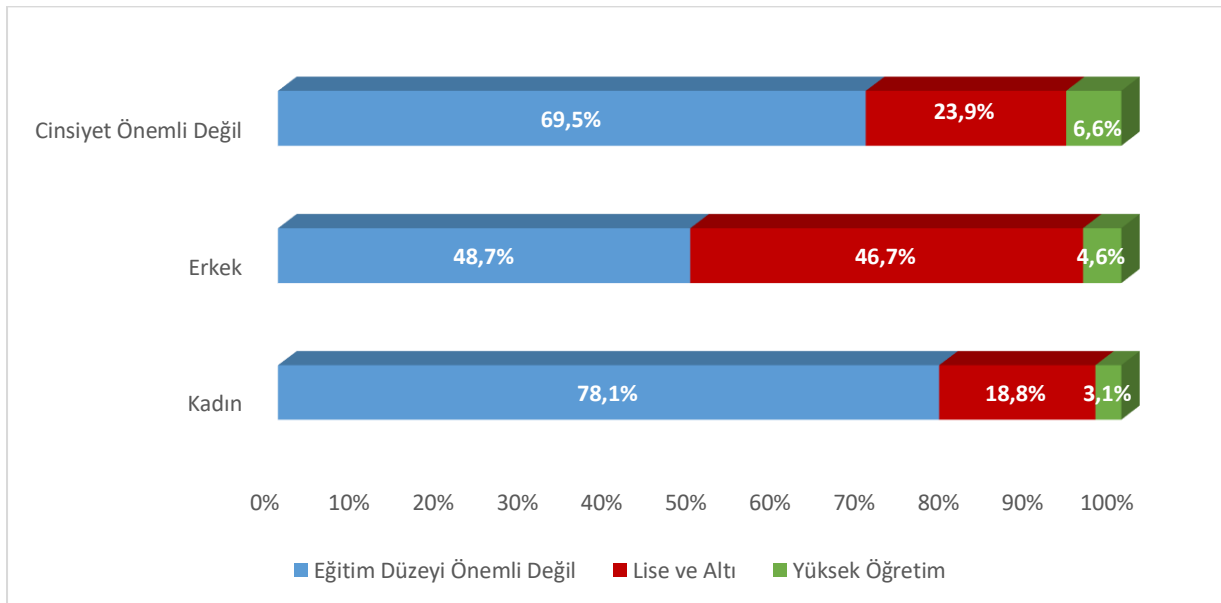
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilindeki açık işlerin yüzde 59’unda işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi tercihi ise yüzde 16,1 ile Lise altı eğitim seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 1,7 ile meslek yüksekokuludur. Kastamonu işgücü piyasasında açık işlerde eğitim düzeyinin çok önemli olmadığı görülmektedir.

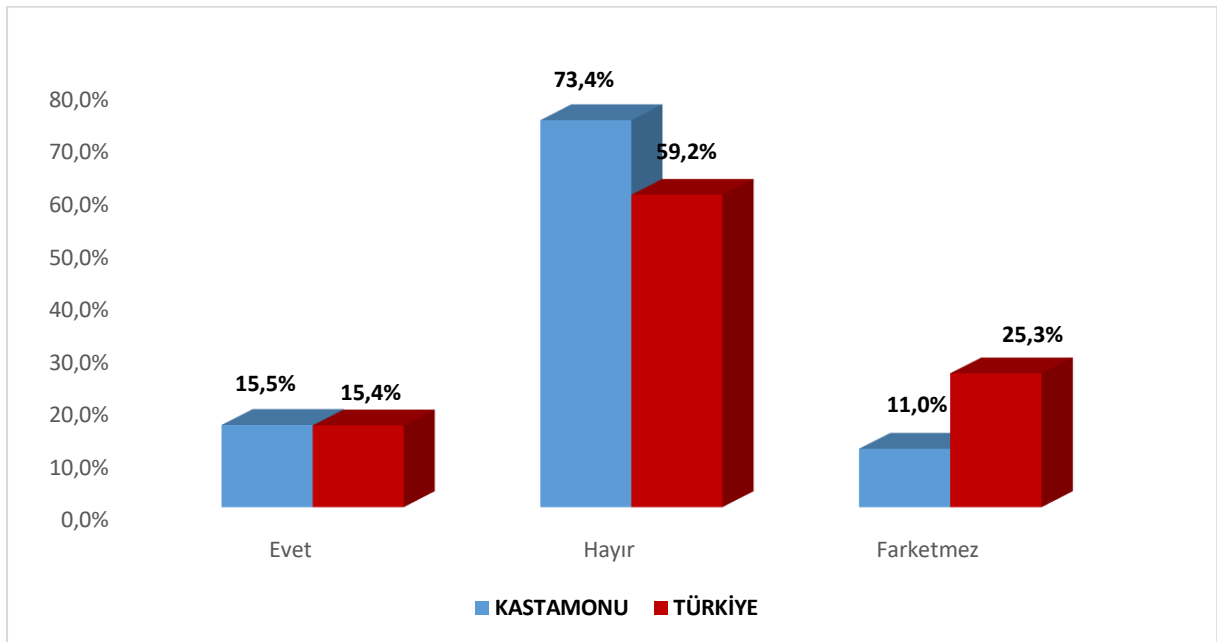
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18’de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 69,5 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 23,9 oranında lise ve altı seviyesinde ve yüzde 6,6 oranında ise yüksek öğretim seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 48,7 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 78,1 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Hem erkek hem kadın hem de cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, eğitim düzeyi ‘önemli değil’ seçeneği ön plana çıkmaktadır. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; erkeklerde kadınlara nazaran daha fazla oranda yükseköğretim seviyesinde işgücü talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

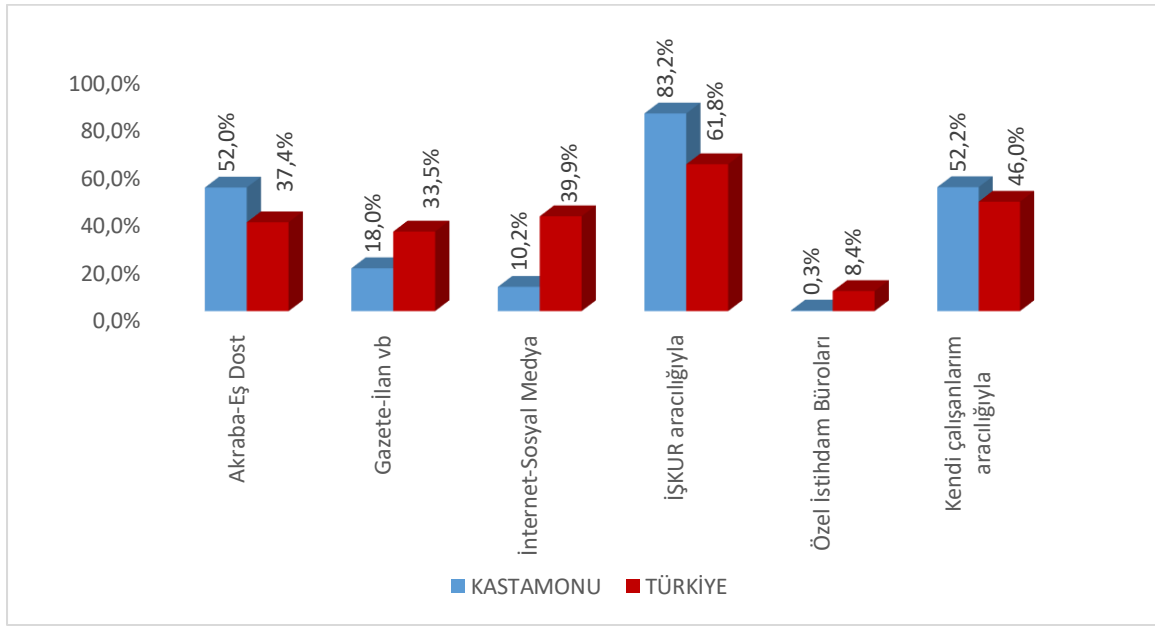

Kaynak: İPA 2018

Açık işi olduğunu belirten işyerlerine sorulan ‘açık işinizde engelli çalıştırmak ister miydiniz?’ sorusuna ilde bulunan işverenlerin yüzde 15,5’i ‘evet’ cevabını vermişlerdir. Farketmez diyenlerin oranı yüzde 11’dir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede her 4 açık iş için 1 engelli tercih edilebileceği söylenebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Yani her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. İldeki işverenlerin, Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha az oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi, açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20’de Kastamonu ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Kastamonu ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 83,2 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61,8 olarak gerçekleşmiştir. Kastamonu ilinde ikinci sırada yüzde 52,2 ile ‘Kendi Çalışanları Aracılığıyla’ arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 52 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı olarak kullanılmıştır. Özel istihdam büroları arama kanalı Kastamonu ilinde en az kullanılan arama kanalıdır. Bunun sebebi olarak Kastamonu ilinde Özel istihdam bürosunun olmamasıdır.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Takım Çalışması	1	1	3	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	3	2	1	2
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	3	2	3
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	6	4	4	4
İletişim ve İfade Yeteneği	5	5	5	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	2	6	8	6
Satış ve Pazarlama Becerisi	6	6	7	7
Bilgisayar kullanımı	4	9	6	8
Proje Tabanlı Çalışma	-	7	-	9
Yabancı Dil	-	8	-	10

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Takım Çalışması becerisi hem kadınlarda hem erkeklerde hem de genel toplamda birinci sırada, cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda ise üçüncü sıradadır. Cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda birinci sırada ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi bulunmaktadır. Bilgisayar kullanımı becerisi erkekler için son sıralarda yer alırken, kadınlar için dördüncü sırada talep edilen beceri olarak ortaya çıkmıştır.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	175	3,5%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	87	2,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	44	3,2%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	25	2,5%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	24	1,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	13	1,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	12	1,3%
Genel Toplam	379	2,5%

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 46,1'dir. İkinci sırada ise Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Kastamonu ili için tespit edilen yüzde 2,5'lik açık iş oranı meslek grupları bazında değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 3,5 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla Hizmet ve Satış Elemanları ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları gelmektedir. Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ve Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları il geneli açık iş oranının üzerinde bulunmaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	36,4%	9,1%	27,3%	72,7%	9,1%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	69,0%	9,5%	21,4%	85,7%	0,0%	42,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	78,3%	43,5%	0,0%	95,7%	0,0%	13,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	58,3%	0,0%	58,3%	66,7%	0,0%	66,7%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	44,6%	6,0%	14,5%	68,7%	0,0%	86,7%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	62,5%	0,0%	20,8%	79,2%	0,0%	79,2%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	46,8%	27,1%	0,6%	90,4%	0,0%	41,2%
Genel Toplam	52,0%	18,0%	10,2%	83,2%	0,3%	52,2%

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu yüzde 95,7'lik oranla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ile yüzde 90,4'lük oranla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olmuştur. Bütün meslek gruplarında açık işler büyük oranda İŞKUR aracılığıyla karşılanmaktadır.

Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları en fazla kendi çalışanları aracılığıyla aranan meslek gruplarıdır. Nitelik Gerektirmeyen Meslekler büyük oranda Akraba-Eş Dost kanalı ile aranmaktadır.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makineci (Dikiş)	-	1	-	-	-	-	4	3	-	2
Balık Temizleme İşçisi	-	1	2	-	-	-	-	3	-	-
Garson (Servis Elemanı)	8	3	-	2	-	6	7	1	5	4
Kamyon Şoförü	-	2	4	-	-	5	3	2	-	1
Temizlik Görevlisi	-	1	-	3	-	-	-	2	-	-
Mermer İşçisi	-	1	-	-	-	-	-	2	-	3
Elektrik Teknisyeni	-	-	5	3	-	-	4	2	-	1
Beden İşçisi (Genel)	-	1	-	3	4	-	-	2	-	-
Şoför-Yük Taşıma	-	1	2	5	7	4	6	4	-	3
Peynir İmal İşçisi	-	1	-	-	-	-	2	3	-	-

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18’de Kastamonu ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Makineci (Dikiş), Balık Temizleme İşçisi, Temizlik Görevlisi, Mermer İşçisi, Beden İşçisi (Genel), Şoför-Yük Taşıma ve Peynir İmal İşçisi mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Kamyon Şoförü ve Elektrik Teknisyeni mesleklerinde Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe, Garson (Servis Elemanı) mesleğinde Takım Çalışması becerileri aranmaktadır.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Balık Temizleme İşçisi	Kamyon Şoförü	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
Dokumacı (El Tezgâhı)	Temizlik Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Balık Temizleme İşçisi
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Mermer İşçisi	Satış Danışmanı / Uzmanı	Garson (Servis Elemanı)
Ön Muhasebeci	Şoför-Yük Taşıma	Ütücü	Kamyon Şoförü
Makineci (Dikiş)	Peynir İmal İşçisi	Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	Temizlik Görevlisi
Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (Genel)	Aşçı Yardımcısı	Mermer İşçisi
Satış Danışmanı / Uzmanı	Elektrik Teknisyeni	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Elektrik Teknisyeni
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Kepçe Operatörü	Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	Beden İşçisi (Genel)
Büro İşçisi	Tuğla İmal İşçisi	Ön Muhasebeci	Şoför-Yük Taşıma
-	Beton Transmikser Operatörü	Kasiyer	Peynir İmal İşçisi

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), Balık Temizleme İşçisi, Garson (Servis Elemanı), Kamyon Şoförü, Temizlik Görevlisi, Mermer İşçisi, Elektrik Teknisyeni, Beden İşçisi (Genel), Şoför-Yük Taşıma ve Peynir İmal İşçisidir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan üç meslek ise Balık Temizleme İşçisi, Dokumacı (El Tezgahı) ve Kalite Kontrolcü-Tekstildir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan üç meslek Kamyon Şoförü, Temizlik Görevlisi ve Mermer İşçisi, cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri ön plana çıkmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Kastamonu ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler

içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. İlde ise 20+ istihdamlı 142 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmiştir. Yüzde 45,2 ile Kastamonu ilinin, ülke genelinden daha fazla eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 31 olarak hesaplanmıştır.

Kastamonu ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde 20+ işyeri bulunmadığından bu sektörlerde eleman temininde güçlük çekilmediği anlaşılmamalıdır. Araştırmaya giren Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründeki bir işyerinde ise eleman temininde güçlük çekilmediği dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerlerinin İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörlerinde olduğu görülmektedir. Özellikle Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

İnşaat sektörü gibi ilde işyeri sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekme oranının düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün diğer sektörlerle nazaran ilde eleman temininde daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

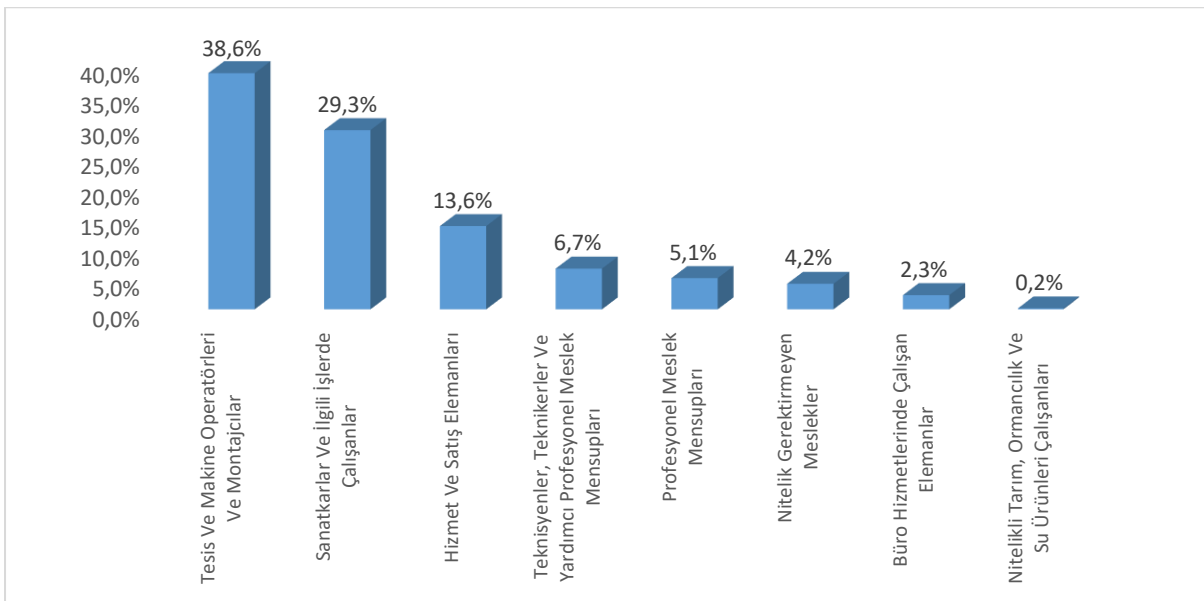
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	323
Toptan ve perakende ticaret	120
Madencilik ve taş ocakçılığı	70
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	53
İnşaat	46
Ulaştırma ve depolama	24
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	16
Eğitim	7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3
Diğer hizmet faaliyetleri	2
Bilgi ve iletişim	2
Genel Toplam	674

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde temininde güçlük çekilen kişi sayısının 674 olduğu tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İlde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 48'i bu sektörde yer almaktadır. Bunun dışında, Toptan ve Perakende Ticaret ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde temininde güçlük çekilen meslek gruplarına bakıldığında 260 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 38,6'sı bu meslek grubunda yer almaktadır. Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada, Kastamonu ilinde olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu hem ülke geneli hem de Kastamonu ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Makineci (Dikiş)	147
Garson (Servis Elemanı)	36
Kamyon Şoförü	28
Balık Temizleme İşçisi	21
Ahşap Kapı İmalatçısı	21
Mermer İşçisi	18
Beden İşçisi (İnşaat)	16
Satış Danışmanı / Uzmanı	14
Ahşap İşleme Cnc Makinesi Operatörü	13
Diğer	362
Toplam	674

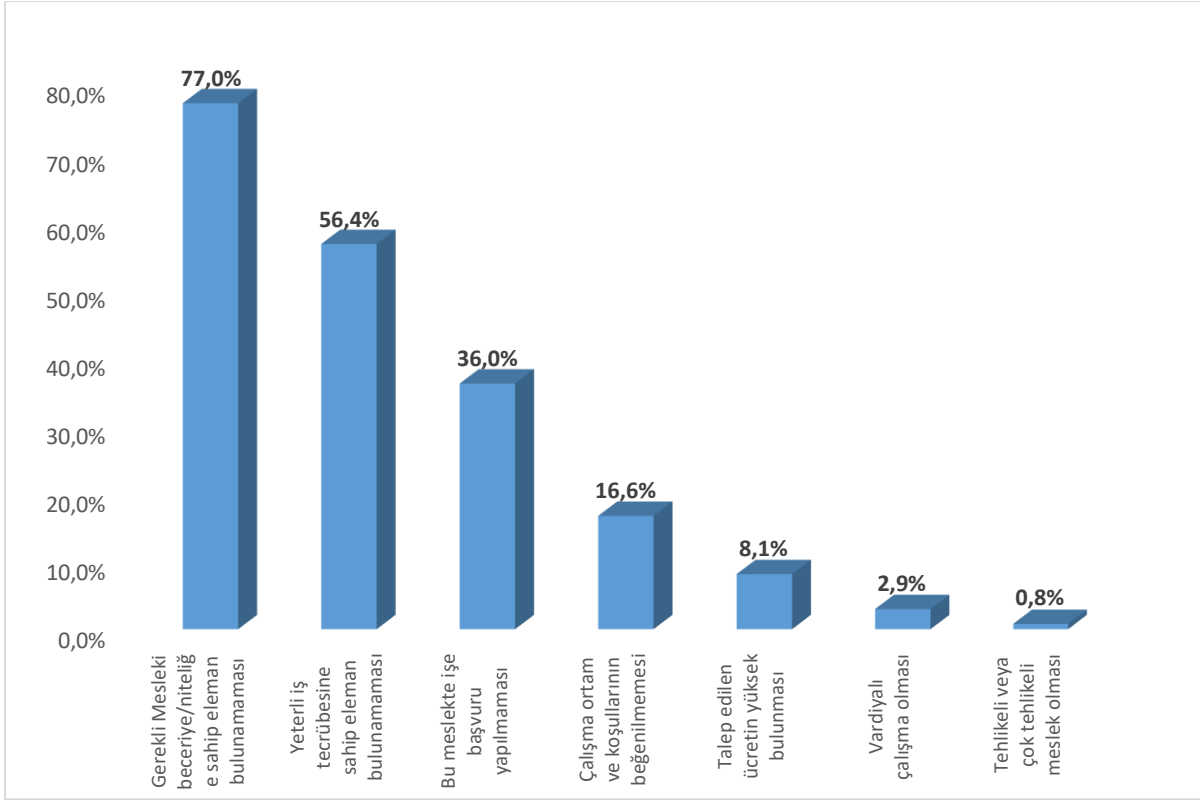
Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 147 kişi ile Makineci(Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 36 kişi ile Garson (Servis Elemanı) ve 28 kişi ile Kamyon Şoförü meslekleri gelmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı), Mermer İşçisi ve Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. İlde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı), Kamyon Şoförü, Balık Temizleme İşçisi ve Ahşap Kapı İmalatçısı mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımında da benzer şekilde Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ön plana çıkmaktadır.

Mesleklere göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu görülmektedir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/nitelığe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması
Makineci (Dikiş)	71,0%	78,7%	89,3%	0,0%	0,0%	3,6%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	64,7%	64,7%	76,5%	47,1%	32,4%	14,7%	0,0%
Kamyon Şoförü	7,4%	63,0%	14,8%	74,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Balık Temizleme İşçisi	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ahşap Kapı İmalatçısı	5,0%	100,0%	50,0%	0,0%	80,0%	0,0%	0,0%
Mermer İşçisi	17,6%	58,8%	0,0%	23,5%	0,0%	0,0%	23,5%
Beden İşçisi (İnşaat)	66,7%	0,0%	0,0%	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Satış Danışmanı / Uzmanı	0,0%	92,3%	100,0%	7,7%	7,7%	7,7%	0,0%
Ahşap İşleme Cnc Makinesi Operatörü	8,3%	91,7%	100,0%	8,3%	8,3%	0,0%	0,0%
Aşçı	45,5%	100,0%	81,8%	36,4%	27,3%	18,2%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı), Satış Danışmanı / Uzmanı ve Ahşap İşleme Cnc Makinesi Operatörü olmak üzere ilk on meslekten dört tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Balık Temizleme İşçisi ve Beden İşçisi (İnşaat) mesleklerinde temininde güçlük çekilme nedeninin başında Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması gelmektedir. Tehlikeli veya Çok Tehlikeli Meslek Olması sadece Mermer İşçisi mesleğinde gerçekleşmiştir.

Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Garson (Servis Elemanı)
Makineci (Dikiş)
Kasiyer
Kamyon Şoförü
Satış Danışmanı / Uzmanı
Marangoz
Tuğla İmal İşçisi
Ön Muhasebeci
İş Makineleri Operatörü
Aşçı

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Kastamonu ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır. Buna göre en fazla talep edilen üç meslek Garson (Servis Elemanı), Makineci (Dikiş) ve Kasiyer'dir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek; işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Kastamonu ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Kastamonu ilinde işverenlerin yüzde 29,2’si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2’si istihdamın artacağını öngörürken, Kastamonu’da bu sayı 3’e çıkmaktadır. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Kastamonu ilinde ise ülke genelinin üzerinde olup yüzde 4,7 olarak öngörülmüştür.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	43,4%	4,4%	31,1%	21,1%
Toptan ve perakende ticaret	33,8%	2,9%	38,2%	25,0%
İnşaat	14,8%	8,2%	60,7%	16,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	60,0%	0,0%	20,0%	20,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	21,4%	0,0%	50,0%	28,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	16,7%	16,7%	33,3%	33,3%
Eğitim	33,3%	0,0%	66,7%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	10,0%	0,0%	80,0%	10,0%
Ulaştırma ve depolama	14,3%	0,0%	42,9%	42,9%
Madencilik ve taş ocakçılığı	40,4%	0,0%	39,5%	20,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	33,3%	0,0%	66,7%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%
Genel Toplam	29,2%	4,7%	44,5%	21,6%

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, İmalat, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Toptan ve Perakende Ticaret, Eğitim, Diğer Hizmet Faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, İnşaat, Ulaştırma ve Depolama ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise Bilgi ve İletişim olarak gerçekleşmiştir. Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründe yer alan bir işyeri ile Ulaştırma ve Depolama sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 42,9'u gelecek dönemde istihdamlarının değişmeyeceğini beklemektedirler.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin yüzde 80'i, Diğer Hizmet Faaliyetleri ve Eğitim sektörlerindeki işyerlerinin yüzde 66,7'si ile İnşaat sektörlerinde bulunan işyerlerinin yüzde 60,7'si gelecek dönem için herhangi bir öngöründe bulunamamışlardır.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Eğitim	27	12,0%
İmalat	844	11,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	63	10,9%
Toptan ve perakende ticaret	126	5,8%
Ulaştırma ve depolama	15	4,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	19	3,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	12	3,6%
İnşaat	47	2,6%
Diğer hizmet faaliyetleri	1	2,1%
Madencilik ve taş ocaklığı	20	1,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0%
Bilgi ve iletişim	-1	-10,0%
Genel Toplam	1.172	7,8%

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup Kastamonu’da ise bu oran, yüzde 7,8 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 844 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 12 ile Eğitim sektöründe beklenmektedir. Ancak beklenen değişim 27 kişilik artıştır. Bu da sektörün Kastamonu ilinde çalışan sayısının az olmasından kaynaklanmaktadır.

İstihdam azalışı beklenen tek sektör ise Bilgi ve İletişim sektörüdür. Bilgi ve İletişim sektörü, Kastamonu ilinde çalışan sayısının az olduğu sektörler arasında olduğundan 1 kişilik azalış, söz konusu sektörde yüzde 10’luk net istihdam değişimine neden olmaktadır.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	554	11,4%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	346	8,3%
Hizmet ve Satış Elemanları	99	7,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	89	6,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	52	6,2%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	20	2,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	10	1,2%
Yöneticiler	0	0,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0%
Genel Toplam	1.172	7,8%

Kaynak: İPA 2018

Yöneticiler ve Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grupları hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 554 kişilik artış ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 10 kişilik artış ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar.

Çalışan sayısında ilk sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu net istihdam değişim oranında da yüzde 11,4'lük bir oran ile ilk sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının fazla olduğu ikinci meslek grubu olan Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar yüzde 8,3 artış beklentisi ile net istihdam değişim oranı sıralamasında ikinci sırada yer almaktadır.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Makineci (Dikiş)	İnşaat İşçisi
Konfeksiyon Ürünlerini Katlama/Paketleme İşçisi	Boyacı (Fırça İle) (İnşaat Hariç)
Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	Diğer Tuğla Örücü, Taş Duvarcılar
Ahşap Mobilya İmalatçısı	Taş ve Tuğla Duvarcısı/Yapı Duvarcısı
Ahşap Kaplama Pres Operatörü	Topoğraf
Ütücü	İnşaat Bekçisi
Kontrplak Pres Operatörü-Ağaç	Muhasebe Meslek Elemanı
Ahşap Kapı İmalatçısı	Satış Temsilcisi / Plasiyer
Endüstriyel ve Yapısal Çelik Konstrüksiyon İşçisi	Dağıtım Elemanı (Gıda-İçecek)
Soğuk Demirci	İnşaat Kalfası (Genel)

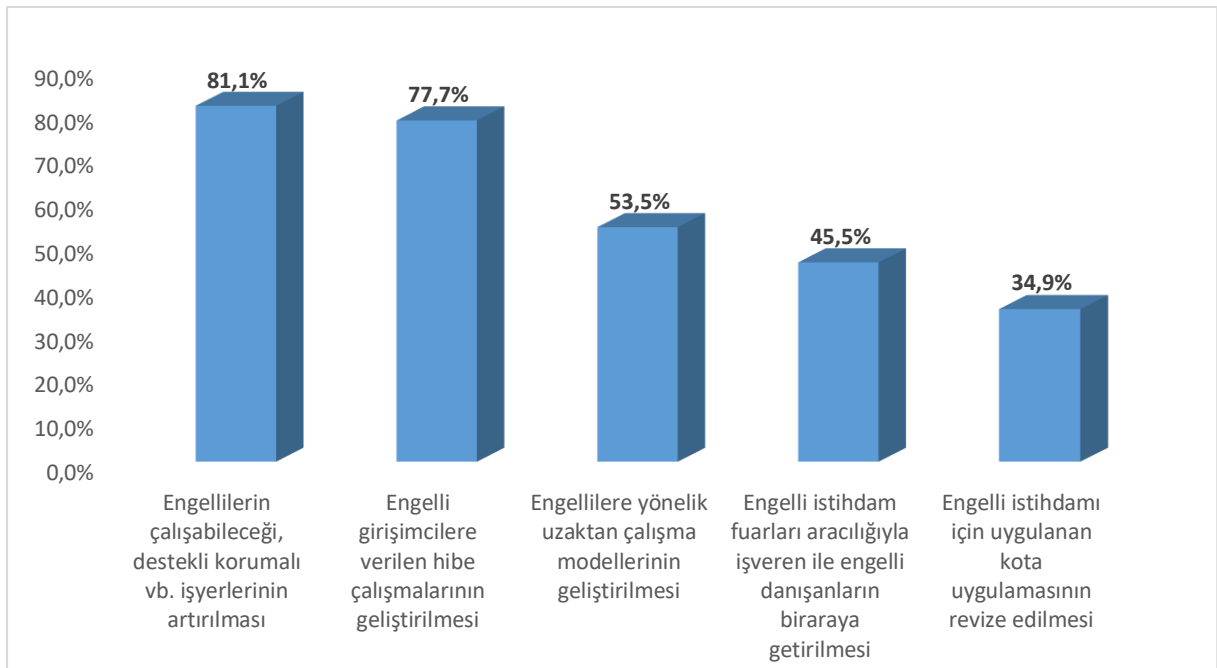
Kaynak: İPA 2018

İlde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Makineci (Dikiş), Konfeksiyon Ürünlerini Katlama/Paketleme İşçisi ve Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı olup; İnşaat İşçisi, Boyacı (Fırça İle) (İnşaat Hariç) ve Diğer Tuğla Örücüler, Taş Duvarcılar meslekleri ise en fazla istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Makineci (Dikiş) ve Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Kastamonu ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Dağıtım Elemanı (Gıda-İçecek) mesleği istihdam azalışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

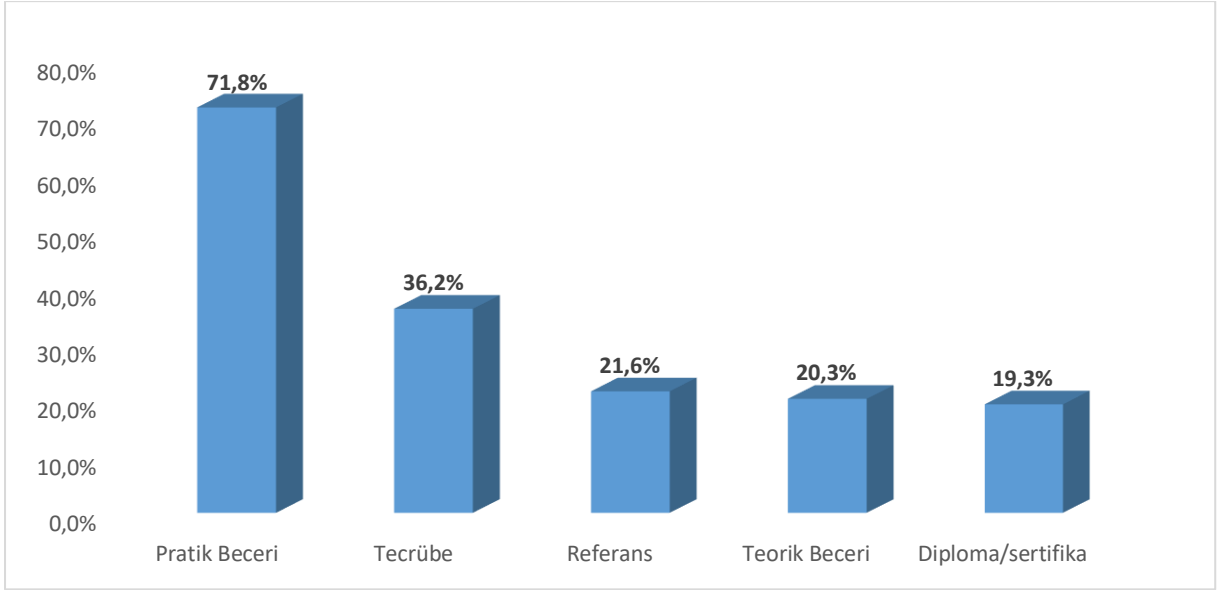

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 81,1'i engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 77,7'si engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 53,5'i ise engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 67,9'u engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 56,2'si engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 42,7'si engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Kastamonu ilinde işverenlerin ilk üç önerisi aynı gerçekleşmiştir.

Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

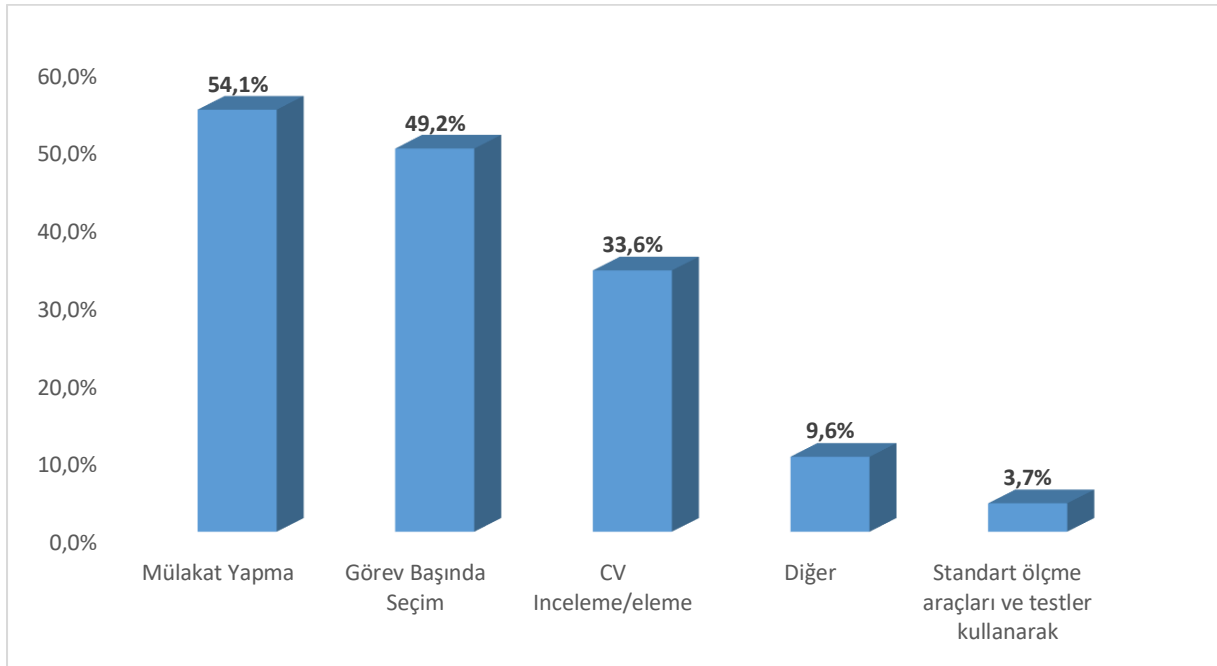

Kaynak: İPA 2018

Araştırma kapsamında ildeki işverenlere 'Genç personel seçiminde nelere dikkat ettikleri' sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 71,8'i genç personel seçiminde Pratik Beceri'ye dikkat ettiklerini, yüzde 36,2'si Tecrübeye ve yüzde 21,6'sı Referanslarına baktıklarını belirtmiştir.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Kastamonu ilinde olduğu gibi yüzde 74,5 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 44,6 ile Tecrübe ve yüzde 32,6 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Pratik Beceri ve Tecrübe kriterleri hem Kastamonu ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Kastamonu ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıklarına bakıldığında; işverenlerin yüzde 54,1'i Mülakat Yapma, yüzde 49,2'si Görev Başında Seçim ve yüzde 33,6'sı CV İnceleme/Eleme ile personel seçtiği görülmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 71,7 ile Mülakat Yapma seçeneğini, yüzde 57,4 ile CV İnceleme/Eleme ve yüzde 36,8 ile Görev Başında Seçim kriterleri izlemektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Kastamonu ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

SONUÇ

İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Kastamonu’da gerçekleşmiş olan ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

Kastamonu ilinde İŞKUR’da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıfsız olduğu görülmektedir. Kastamonu’da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR’un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 70,9’u erkeklerden, yüzde 29,1’i kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları sektörler İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret İle İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri gibi daha çok belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işyerleridir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Kastamonu’da ancak belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme ihtimalinin daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadınların eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Kastamonu’da İŞKUR’a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

İlde 2017 yılında aktif işgücü programları kapsamında 522 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 2 bin 91 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 46 kurs düzenlenirken 2017 yılında bu sayının 522'ye çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer sayısı 595 iken 2017 yılında 2 bin 91 kişi olması İŞKUR kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları ve sonrasında istihdam edilmeleri amaçlanmaktadır. Bir yıllık süre içerisindeki rakamlar incelendiğinde bu programlara ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Kastamonu ilinde 20+ özel sektör işyerlerinde çalışan sayısına göre lokomotif sektörler; İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleridir. Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının İmalat sektöründe olduğu görülmektedir.

İlde İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 65 işyerinde 379 açık iş tespit edilmiştir. Kastamonu ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 379 kişilik açık işin yüzde 48,2'sine tekabül eden 183 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleridir.

Kastamonu ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 20,6'sında açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık iş verme oranında Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yüzde 57,1 ile ilk sırada yer almaktadır. Ancak Kastamonu ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan her 4 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

Kastamonu ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 46,2'dir.

Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri “fark etmez” cevabı dikkat çekicidir. Bunda işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok, meslekte yeterli bilgiye sahip olmaları ve fiziki ve bedensel yeterlilik istemeleri etkindir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması, Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ve Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması nedenlerinden dolayı bulamadıklarını belirtmişlerdir. Makineci (Dikiş), Satış Danışmanı / Uzmanı, Ahşap İşleme Cnc Makinesi Operatörü, Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması nedeni öncelikli olmuştur.

Kastamonu ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi uygulanarak elde edilen sonuçlardan, en fazla talep edilen meslekler Garson (Servis Elemanı), Makineci (Dikiş), Kasiyer, Kamyon Şoförü, Satış Danışmanı / Uzmanı, Marangoz, Tuğla İmal İşçisi, Ön Muhasebeci, İş Makineleri Operatörü ve Aşçı olarak ortaya çıkmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Kastamonu ilinde işverenlerin yüzde 29,2’si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2’si istihdamın artacağını öngörürken Kastamonu’da bu sayı 3’e çıkmaktadır. Öte yandan ilde istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı yüzde 4,7 olarak öngörülmüş olup yüzde 2,5 olan ülke ortalamasının üzerindedir.

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi, etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının aktörlerinden olan işverenlerin taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır.

EKLER

EK 1: 2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.564 TL (üçbinbeşyüzaltmışdört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :

İşyerinin Yasal Unvanı :

İŞYERİ ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :
MAHALLE: :
CADDE/SOKAK :
İÇ/DIŞ KAPI NO :
TELEFON/E-POSTA :

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : Unvanı :
Tarih : Telefonu :
E-Posta : İmza/Kaşe:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İşyeri ile ilgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
2.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
2.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?		
2.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
2.4. İşyerinizde Part-time çalışması yapılıyor mu?		

3) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 4'e geçiniz, Hayır ise, soru 5'e geçiniz.)

Evet ()

Hayır ()

4) Yatırımla ilgili Bilgiler

4.1 Yatırımın Türü:

İlave yatırım () Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs... alımı veya kiralanması

Teknolojik Yatırım () Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi

Stratejik Yatırım () İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-Ge, eğitim ve pazarlama faaliyetleri

Diğer ()

4.2. Yatırımın İli :

4.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) (artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

4.4. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) (azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

· AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

5) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

Evet () 6.1. soruya geçiniz.

Hayır () 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

[illegible]

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

****Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.**

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARIYLA) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	7.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	8.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	8. soruya geçiniz.
7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal artış
8) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	→	8.1'e geçiniz.
	Hayır	→	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	→	9. soruya geçiniz.
8.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlüğ çektığınız meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlüğ çektığınız kişi sayısını belirtiniz.

9.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok.

→ 10.Soruya Geçiniz.

[illegible]

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) İşyerinizde engelli çalıştırdığınız takdirde devlet tarafından teşvikler ile destekleneceğinizi biliyor musunuz?

Evet ()

Hayır ()

11) Size göre engelli istihdamını arttırmak için neler yapılabilir?
(en önemli üç seçeneği belirtiniz)

Engellilerin çalışabileceği destekli, korumalı vb. işyerlerinin artırılması ()

Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi ()

Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ()

Engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesi ()

Engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların bir araya getirilmesi ()

12) Genç (15-24 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik beceri ()

Teorik beceri ()

Diploma/sertifika ()

Tecrübe ()

Referans ()

13) İşyerinizde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldığınız personel için **sınav ücretlerinin karşılanması** hususunda uygulanan teşvik veya hibeden yararlandınız mı?

Evet ()

Hayır ()

Fikrim Yok ()

14) İşyerinizde mevcut personel için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldığınızda veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olan personel istihdam ettiğinizde 4447 Sayılı Kanunun **Geçici 10. maddesi kapsamında işveren sigorta primi desteğinden** yararlandınız mı?

Evet ()

Hayır ()

Fikrim Yok ()

15) Personel seçiminde hangi değerlendirme yöntemini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçilebilir)

CV inceleme/eleme ()

Mülakat yapma ()

Görev başında seçim ()

Standart ölçme araçları veya testler kullanarak ()

Diğer ()

16) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet () (17. Soruya geçebilirsiniz) Hayır () (18. Soruya geçebilirsiniz.)

17) Faydalandığınız hizmetlerin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz.
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

	Memnunum	Kararsızım	Memnun Değilim
Eleman Talebi			
İşbaşı Eğitim Programları			
Çalışanların Mesleki Eğitimi			
Mesleki Eğitim Kursu			
Kısa Çalışma Ödeneği			
Danışmanlık ve Yönlendirme			

18) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ()

İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ()

İnternet sitesi kullanışlı değil ()

Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ()

İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ()

19) 2017 yılındaki ilave istihdam teşvikinden yararlandınız mı?

Evet () (20. Soruya geçiniz)

Hayır () (21. Soruya geçiniz)

20) 2017 yılında ilave istihdam teşvikinin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ()

Hayır ()

Kararsızım ()

21) 2018 yılında uygulamaya konulan istihdam teşviklerinin istihdama katkısını değerlendiriniz.
İstihdamı çok artırır () İstihdamı az artırır () Değiştirmez () Fikrim yok ()

22) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz meslek ve beceriler nelerdir?

Meslek.....

Beceri.....

2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.